Ազգ
Azg armenian daily
2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1998 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 162 (1665)

Բորիս Ելցինը կպայքարի Վիկտոր Չեռնոմիրդինի հաստատման համար

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ես կպայքարեմ որպեսզի Վիկտոր Չեռնոմիրդինի թեկնածությունը հաստատվի առաջիկա շաբաթվա ընթացքում», Մոսկվայի թիվ 1130 դպրոցն այցելելուց հետո այսօր հայտարարեց Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, մեկնաբանելով ՌԴ կառավարության նախագահի պաշտոնում Վիկտոր Չեռնոմիրդինին հաստատելուց երկուշաբթի օրը Պետդումայի հրաժարվելը, Ռուսաստանի ղեկավարն ընդգծեց, որ «առաջին փորձը չհաջողվեց: Բայց դա իմ թեկնածությունն է, եւ ես կպնդեմ»: Բորիս Ելցինը պարզաբանեց, որ վարչապետի հաստատումը հնարավորին չափ արագ պետք է արվի, քանի որ «կորցրած ամեն մի օրը շատ ու շատ միլիոնների վնաս է: Այն կորած օր է երկրի համար, կորած օր է մարդկանց համար: Սա պետք է իմանալ»:

Պատասխանելով հարցերին, Ռուսաստանի նախագահը նշեց, որ ինքը չի դիմի Պետդումայի արձակմանը եւ նրա հետ փոխզիջման մեջ կմտնի, «եթե նա իրեն լավ պահի»:

ՃԵՊԱԶՐՈՒՅՑ

«Նախագահը որեւէ որոշում չունի Ստամբուլ գնալու»

Հայտնի դարձավ Ռոբերտ Քոչարյանի նորընծա մամլո խոսնակ Կասյա Աբգարյանից

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

«Մամլո քարտուղարի այլ թեկնածություններ չեն քննարկվում, նշանակումը կլինի այսօր, եւ մամլո քարտուղար ես եմ լինելու», այսպես բացվեց հասարակայնության հետ կապերի գծով ՀՀ նախագահի խորհրդական Կասյա Աբգարյանի երեկ հրավիրած ճեպազրույցը, որը միտում ունի պարբերական դառնալու, այսինքն երեքշաբթի նախագահական նստավայրի երկնագույն դահլիճը պատրաստվում է ի մի բերելու հայ լրագրողներին: Մամլո քարտուղարի պաշտոնը տեւական ժամանակ թափուր մնալուց հետո զբաղեցված է, եւ Կասյա Աբգարյանը փորձում է զանգվածային լրատվության միջոցներին հասու դարձնել իր տնօրինած տեղեկատվությունը: Շփման փորձ չկա, չկիրառվեց անգամ անվստահության եւ խոսենի զինաթափող հնարը «եկեք անկեղծ զրուցենք»: «Առաջին հացը կուշ է գնում», անդրանիկ ճեպազրույցը սպառնում էր ավարտվել ռեկորդային կարճ ժամկետում 9 րոպե: Ուստի մոտեցանք նախագահի նորանշանակ մամլո խոսնակին առաջարկելով պարզաբանել Հայաստան-Թուրքիա հարաբերություններում վերջերս ծագած լարվածության վերաբերյալ ՀՀ նախագահի դիրքորոշումը: Ի մասնավորի, ա) «Առավոտ» թերթի երեկվա համարում հրապարակվել է տեղեկատվություն, որի համաձայն Թուրքիայում տեղի ունեցած մանկական համաշխարհային օլիմպիադայում մեր հաղթանակած թիմին մրցանակները հանձնելիս թուրքական կողմը զլացել է բարձրացնել հայաստանյան դրոշը եւ հնչեցնել օրհներգը:

լու նյութ չլինելու դեպքում Տեր-Պետրոսյանի խոսնակ Լեւոն Զուրաբյա

Տես ▸ էջ 2

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Արցախահայության պայքարը վերազարթոնքի խթան

Նշվեց ԼՂՀ պետական անկախության հռչակման 7-րդ տարեդարձը

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբերի 1-ին տեղի ունեցավ ԼՂ Հանրապետության ԱԺ-ի եւ կառավարության համատեղ հանդիսավոր նիստը՝ նվիրված ԼՂՀ պետական անկախության հռչակման 7-րդ տարեդարձին:

Նիստին մասնակցում էին ԼՂՀ նախագահ Ա. Ղուկասյանը, վարչապետ Ժ. Պողոսյանը, ԱԺ նախագահ Օ. Եսայանը, Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ եպս. Մարտիրոսյանը, պաշտոնատար այլ անձինք: Այստեղ էր ՀՀ վարչապետ Ա. Դարբինյանի գլխավորած կառավարական պատվիրակությունը:

Ներկաներին ողջունելով պատմական կարեւոր իրադարձության՝ ԼՂՀ անկախության հռչակման տոնի առթիվ, հանրապետության նախագահ Ա. Ղուկասյանը մասնավորապես նշեց. «Հպարտությամբ կարող ենք արձանագրել, որ ԼՂՀ-ն յոթնամյա պատմություն ունի, որոնցից յուրաքանչյուրը կորուստների ու ձեռքբերումների ծանր, դժվարին շրջան էր մեզ համար: Արցախահայության ազգային-ազատագրական պայքարը, իհարկե, հզոր խթան հանդիսացավ ողջ հայ ժողովրդի ինքնագիտակցության վերազարթոնքի համար: Արցախին աջակցություն են ցուցաբերում ՀՀ-ն, սփյուռքահայ քաղաքական, կրոնական, բարեգործական կազմակերպությունները, անհատ անձինք»: ԼՂՀ նախագահն ավելացրեց նաեւ, որ, հետեւողական աշխատանք տանելով հակամարտության խաղաղ կարգավորման ուղղությամբ, անհրաժեշտ է հավասարազոր ուշադրություն դարձնել երկրի պաշտպանունակության ամրապնդմանը, ներքին կայունության պահպանմանը, կենսագործունեության բնագավառների եւ ոլորտների զարգացմանը, բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավմանը:

Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ եպս. Մարտիրոսյանն ասաց. «Պետք է անցնենք սոցիալ-տնտեսական պատերազմի փուլով: Սփյուռք-Հայաստան-ԼՂՀ կապերի համախմբմամբ մենք կարող ենք հաղթահարել այդ դժվարությունը»: Արցախի թեմի առաջնորդն ավելացրեց, որ հոգու արիությունն այսօր ամենակարեւորն է արցախահայության համար, քանզի այդ արիության շնորհիվ հնարավոր եղավ արցախյան պայքարի հաղթանակը:

Կրեմլում ավարտվեց բարձր մակարդակով ռուս-ամերիկյան բանակցությունների առաջին փուլը

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կրեմլում այսօր ավարտվեց ռուս-ամերիկյան բանակցությունների առաջին փուլը ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինի եւ ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնի միջեւ:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, ՌԴ նախագահի մամլո ծառայության ղեկավարի հաղորդագրության մեջ ասված է, որ Բորիս Ելցինը հայտարարել է, թե խոսք անգամ լինել չի կարող Ռուսաստանի կողմից բարենորոգումների այն պաշարից հրաժարվելու մասին, որ ձեռք է բերվել վերջին տարիներին: Բարենորոգումներից նահանջ չի լինի, ընդգծել է ՌԴ նախագահը:

ԱՄՆ-ի նախագահը, նշվում է մամլո ծառայության հաղորդագրության մեջ, գոհունակությամբ է ընդունել Ռուսաստանի նախագահի հայտարարությունը: Բիլ Քլինթոնն այն կարծիքին է, որ ամբողջ աշխարհի շահերից է բխում օգնել Ռուսաստանին ծագած դժվարությունները հաղթահարելու գործում: Նա նշել է, որ ռուսաստանյան բարենորոգումների ընթացքում դրական քիչ բան ձեռք չի բերվել, եւ ներկա դրությունը սկզբունքորեն տարբերվում է այն մակարդակից, որից սկսվեց բարենորոգումների գործընթացը:

Դոլարի շուկայական փոխարժեքը հասավ 507 դրամի

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 1-ին ԱՄՆ-ի դոլարի փոխարժեքը Երեւանի փոխանակման կետերում հասավ մոտ 507 դրամի, ինչը գրեթե 4 կետով կամ մոտ 0,8 տոկոսով ցածր է նախորդ շաբաթվա սկզբի փոխարժեքից: Մինչդեռ դոլարի պաշտոնական փոխարժեքը սեպտեմբերի 1-ին հավասար էր 502.33 դրամի:

Շուկայականից ցածր (զգալիորեն ավելի քան դոլարի դեպքում) է նաեւ ԿԲ-ի սահմանած ռուսական ռուբլու փոխարժեքը 1 ռուբլու դիմաց 25 դրամից մի փոքր ավելի: Սեպտեմբերի 1-ին Երեւանի փոխանակման կետերում 1 ռուբլին փոխանակվում էր մոտ 53 դրամով: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից մեկնաբանություններ սպասվում են վաղը:

Պոլսո հայոց պատրիարքի ընտրությունները հոկտեմբերի 2, 4 եւ 7-ին

Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթի մեզ հասած վերջին համարից տեղեկանում ենք, որ Ստամբուլի կուսակալը օգոստոսի 26-ին իր մոտ է հրավիրել Պոլսո հայոց պատրիարքության թեկնածուներից իր նախընտրյալ Շահան արք. Սվաճյանին եւ հայտնել, որ Անկարայից ստացվել է ընտրության արտոնագիրը: Ընտրությունները պետք է տեղի ունենան հոկտեմբերի 2, 4 եւ 7 թվականներին: Առաջին օրն ընտրվելու են կրոնական պատգամավորները, իսկ հոկտեմբերի 4-ին՝ աշխարհականները: Երկուսի միացյալ ժողովը հոկտեմբերի 7-ին ընտրելու է պատրիարքին:

«Յառաջն» իր այս լուրը քաղել է թուրքական «Միլլիեթ» թերթից, որ այդ առթիվ անդրադարձել է պատրիարքական տեղապահ Մեսրոպ արք. Մութաֆյանի թեկնածության նկատմամբ Անկարայի բացասական կեցվածքին եւ դրան հետեւած վեճերին: Թերթը հիշեցրել է, որ նրա մասին աննպաստ տեղեկագրերն են պատճառ դարձել այդ հակադրությանը: Տեղեկագրերում մասնավորապես նշված է եղել, որ, իբր, Մեսրոպ սրբազանը «հակաթուրք գործունեություն է ծավալել, Երեւանի հետ շատ սերտ հարաբերություններ ունի եւ մեծ համակրանք հակաթուրք կեցվածքով ծանոթ ՀՅԴ-ի նկատմամբ»: Այնուամենայնիվ, «Միլլիեթը» տեղ է տվել նաեւ պոլսահայության շրջանակներում տիրող այն տպավորության, որ Մեսրոպ սրբազանի թեկնածությանը դեմ կանգնող որոշ շրջանակներ նկրտումներ ունեն հայ գաղութին պատկանող կալվածքների նկատմամբ եւ անհիմն ամբաստանություններով ջանում են խոչընդոտել նրա ընտրությունը:

Ֆրանսիան հանձին Ալիեւի Կովկասում հաշվեկշռված քաղաքականության խորհրդանիշ է տեսնում

ԲԱՔՈՒ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ֆրանսիան հանձին Հեյդար Ալիեւի Կովկասում հաշվեկշռված քաղաքականության խորհրդանիշ է տեսնում եւ ցանկանում է ակտիվորեն զարգացնել գործակցային հարաբերություններն Ադրբեջանի հետ: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այս մասին այսօր Ադրբեջանի Հանրապետության նախագահի հետ հանդիպմանը հայտարարել է Ֆրանսիայի արտաքին առեւտրի նախարար Ժակ Դոնդուն: Նա այցով Բաքու է ժամանել ադրբեջանա-ֆրանսիական տնտեսական հանձնաժողովի առաջին նիստին մասնակցելու համար:

Ժակ Դոնդուի խոսքերով, Ադրբեջանի հետ մերձեցման քաղաքականությունն իր երկրում պաշտպանում են իշխանության բոլոր ճյուղերը: Նա ընդգծել է, որ Ֆրանսիան ձգտում է երկկողմ համագործակցության զարգացման բոլոր՝ քաղաքական, առեւտրատնտեսական, մշակութային ոլորտներում: Այս առնչությամբ Ֆրանսիայի նախարարը նշել է երկկողմ տնտեսական հանձնաժողովի նախօրյակին կայացած առաջին նիստի կարեւոր նշանակությունը, հաղորդելով, որ նիստում քննարկվել են տնտեսության, առեւտրի եւ մշակույթի բնագավառի 15 համատեղ նախագծեր: Դրանց թվում է Նախիջեւանում շաքարի գործարանի կառուցումը, Սումգայիթում պոլիէթիլենի արտադրությունը, Գյանջայի ավտոգործարանում «Ռենո» մակնիշի բեռնատար ավտոմոբիլների արտադրության կարգավորումը եւ այլ նախագծեր:

ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ԿՈՍՈՎՈՅՈՒՄ

Բարբարոսություն ֆաշիստական մեթոդներով՝ 53 տարի անց

«Ազգ»-ի հատուկ թղթակից Բելգրադ

Օգոստոսի 30-ին Սերբիայի ներքին գործերի նախարարության աշխատակիցները Կոսովոյի Կլեչկա գյուղում հայտնաբերել են դիահրկիզարան: Գյուղի 22 սերբ բնակիչների վայրագաբար սպանությունից հետո այսպես կոչված «Կոսովոյի ազատագրական բանակ» ալբանական կազմակերպության ներկայացուցիչներն իրենց ոճրագործության հետքերը վերացնելու նպատակով այրել են սպանված սերբերի դիակները:

Ուղիղ 53 տարի անց ֆաշիստական մեթոդներով սերբերի սպանությունը բողոքի եւ ցասման մեծ ալիք է բարձրացրել Սերբիայի քաղաքական, կուսակցական, հասարակական կազմակերպությունների ու միությունների շրջանում: Սերբ հայրենասերները աջակցում եւ սատարում են ներքին գործերի նախարարության աշխատակիցներին նրանցից պահանջելով սեղմ ժամկետում կանխել ալբանացիների վայրագությունները:

Օգոստոսի 30-ին Կլեչկա գյուղում գտնվող դիահրկիզարանը հայտնաբերելուց հետո Սերբիայի ներքին գործերի նախարարության աշխատակիցները վնասազերծել են ահաբեկիչների եւ «Կոսովոյի ազատագրական բանակ» ալբանական կազմակերպության մի շարք ներկայացուցիչների: Ալբանացի ոճրագործները սերբ միլիցիոներներին եւ իրավապահ մարմինների աշխատակիցներին տեղեկացրել են իրենց գործած վայրագությունների մասին, իսկ ահա թե ինչ է պատմել Կոսովոյի Օրախովաց գյուղի բնակիչ ազգությամբ ալբանացի Բեկիմ Մազրեկուն:

Տես ▸ էջ 8

digitised by A.R.A.R.@

ՃԵՊԱԶՐՈՒՅՑ

«Նախագահը որեւէ որոշում չունի Ստամբուլ գնալու»

Սկիզբը էջ 1

Սպորտային հակահայկականության ավելի վաղ արձանագրված դրսեւորումը՝ Յուրի Ջորկաեֆի դեմ Թուրքիայի ֆուտբոլային ֆեդերացիայի բարձրացրած աղմուկն էր, որտեղ նրանց ֆեդերացիայի նախագահ Իսմայիլ Օզերսին անթաքույց հավաստել էր. «Մենք չենք արտոնի, որ Ջորկաեֆի մասնակցությամբ ստվերի մեջ մնան 75-ամյակի տոնակատարությունները»: Կարծում ենք, որ արդեն նախադեպն ունեցող թուրքական այս քաղաքականության գնահատականը Հայաստանի Հանրապետության իշխանությունները պետք է հրապարակավ հայտնեն: Տիկին Կասյա Աբգարյանը **«Ազգին»** մանրամասնեց, թե այս տեղեկատվությունը դեռեւս պաշտոնապես իրենց ձեռքում չէ, ուստի նախագահի դիրքորոշումն էլ հստակեցված չէ: բ) Պոլսո հայոց պատրիարքի ընտրություններում թուրքական կառավարության անպատեհ միջամտության մասին արդեն հայտնի է պաշտոնապես եւ հրապարակավ, հետեւաբար նախագահի դիրքորոշումը, ինչպես նաեւ Հայ առաքելական եկեղեցու Էջմիածնի եւ Կիլիկիո աթոռների արձագանքը կարող է չհապաղել: Մամլո խոսնակը լիազորված էր ասելու հետեւյալը. «Ստամբուլի իշխանությունների դիրքորոշումը մենք համարում ենք միջազգային իրավունքների խախտման ապացույց: Նախագահի աշխատակազմը գոհ է, ողջունում է Գերմանիայի արտգործնախարար Քինկելի դատապարտող հայտարարությունը, ինչպես նաեւ Թուրքիայի արտգործնախարարի հայտարարությունը, որոնք քննադատել են Ստամբուլի դիրքորոշումը: Թուրքիան ԵԱՀԿ անդամ պետություն է, եւ նման քայլերը լավ չեն անդրադառնա նրա եւ ներքին, եւ արտաքին քաղաքականության վրա»: Առայժմ այսքանը, նախագահը դարձյալ «ոչ մեկ որոշում չի կայացրել»: Հանդիպակաց հարցին, թե համաձայնելով մեկնել Ստամբուլ, Ռոբերտ Քոչարյանը գուցե այնտե՞ղ է փորձելու պարզաբանումներ ստանալ այս քաղաքականության վերաբերյամբ, Կասյա Աբգարյանը պատասխանեց վերնագիր դարձած խոսքով. «Նախագահի՝ Ստամբուլ մեկնելու որեւէ որոշում, ծրագիր դեռ չկա»: Ռոբերտ Քոչարյանը խորհրդածում է՝ «գնալ, թե՞ չգնալ, այս է խնդիրը. ո՞րն է հոգեպես ավելի ազնիվը», ճիշտ Դանիայի արքայազնի՝ Համլետի ոգով:

Հ. Գ. Ինչպես ավելի ուշ հայտնի դարձավ **«Ազգին»**, Հայաստանի ճատրակի պատանեկան հավաքականին Թուրքիայում ընդունել են ըստ արժանվույն, ինչ վերաբերում է դրոշը բարձրացնելուն եւ օրհներգը հնչեցնելուն, հայտնեց Հայաստանի շախմատի ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Գագիկ Հովհաննիսյանը, ապա դա նախատեսված չէր մանկական համաշխարհային օլիմպիադայի կանոնակարգով: Ուստի այս մասով հայ-թուրքական լարվածությունը վերացված է:

Իսկ Լաչին, ապա Ստեփանակերտ կմեկնի

Այսօր, սեպտեմբերի 2-ին, ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը կմեկնի Լաչին՝ մասնակցելու «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի կողմից իրագործվող Գորիս-Ստեփանակերտ ավտոճանապարհի շինարարության հերթական փուլի ավարտի արարողությանը: Իսկ ավելի ուշ՝ Ստեփանակերտում նա ներկա կգտնվի ԼՂՀ անկախության 7-րդ տարեդարձի առթիվ կազմակերպվելիք ընդունելությանը: Ռոբերտ Քոչարյանի Արցախ այցելությունը գերկարճատեւ է՝ սեպտեմբերի 3-ին նա կվերադառնա Երեւան: Կարծում ենք, այս ընդունելությունը կլիցքաթափի եւ ավելի գործնական կդարձնի հայկական երկու պետությունների միասնական դիրքորոշումը՝ արտաքին քաղաքական նոր իրավիճակում:

ԵՐԵՎԱՆ

Ռոբերտ Քոչարյանն ընդունեց ադրբեջանցի լրագրողներին

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը սեպտեմբերի 1-ին ընդունեց ադրբեջանցի մի խումբ լրագրողների, որոնք Հայաստան են ժամանել մասնակցելու Շվեյցարիայի արտգործնախարարության հովանու ներքո «Աջակցություն Անդրկովկասի ԶԼՄ-ներին» ծրագրով անցկացվող համաժողովին:

Վերջին տարիների ընթացքում առաջին անգամ ադրբեջանցի լրագրողների խումբն այցելել է նաեւ ԼՂՀ մայրաքաղաք Ստեփանակերտ:

Ողջունելով արդեն ավանդույթ դարձող այս հանդիպումները, Ռոբերտ Քոչարյանն ասել է, որ նման շփումներն առաջին փորձն են միմյանց լսելու եւ հասկանալու: Այս գործում նա հատկապես կարեւորել է զանգվածային լրատվության միջոցների դերը:

Ադրբեջանցի լրագրողների առանցքային հարցադրումը վերաբերում էր ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթացին, որի շուրջ էլ հանրապետության նախագահը ծավալել է իր զրույցը: Ներկայացնելով հայկական կողմի դիրքորոշումը, Ռոբերտ Քոչարյանը նշել է, որ չնայած խնդրի կարգավորման բանակցային գործընթացը դեռեւս փակուղում է, սակայն Մինսկի խմբի համանախագահների հետ անընդհատ շարունակվում են խորհրդակցական աշխատանքները: Կարեւորելով ուղիղ բանակցությունները Ադրբեջանի եւ Ղարաբաղի միջեւ, Ռոբերտ Քոչարյանը շեշտել է, որ միայն այդ ճանապարհով կարելի է հասնել հակամարտող կողմերի համար փոխընդունելի որոշման: «Լեռնային Ղարաբաղը պետք է հանդես գա որպես բանակցությունների լիիրավ կողմ», ասել է նա, ավելացնելով «Կան օբյեկտիվ իրողություններ, որոնց հետ հաշվի չնստել հնարավոր չէ»:

Հանդիպման ընթացքում խոսվել է նաեւ տարածաշրջանային ծրագրերի, մասնավորապես Եվրամիության հովանավորությամբ առաջիկայում Բաքվում կայանալիք ՏՐԱՍԵԿԱ համաժողովի մասին: Նախագահի խոսքերով, Հայաստանը մեծ հետաքրքրություն է ցուցաբերում տարածաշրջանային համագործակցության նկատմամբ եւ հայտարարել է տարածաշրջանային քաղաքականության վերաբերյալ իր նպատակների եւ ռացիոնալ տարբեր ծրագրերի իր ակտիվ մասնակցության մասին:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին, Ռոբերտ Քոչարյանն անդրադարձել է նաեւ Հայաստան-Ռուսաստան գործընկերային հարաբերություններին, հավաստիացնելով, որ ռուսական ճգնաժամի ազդեցությունը որոշիչ չի լինի Հայաստանի տնտեսության համար, քանի որ ներքին հնարավորությունները թույլ են տալիս կայունություն ապահովել: Ինչ վերաբերում է երկրի տնտեսական զարգացմանը, ապա ներկա տնտեսական ցուցանիշները հուսադրող են եւ հիմք են տալիս ասելու, որ մի քանի տարի հետո Հայաստանը կդառնա որակապես այլ պետություն:

ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակ

ԴԵՍՊԱՆԱՏՆԵՐ

Պատրաստություններ ՀՀ դեսպանատունը Բոննից Բեռլին տեղափոխելու համար

Հունիսի 20-ին Բոննում (Գերմանիա) ՀՀ դեսպանատանը տեղի է ունեցել խորհրդակցություն, որին մասնակցել են գերմանահայ համայնքի մի շարք կազմակերպությունների եւ հոգեւոր թեմի ներկայացուցիչներ: Խորհրդակցության հիմնական նպատակն էր քննարկել 1999 թ. վերջերին ՀՀ դեսպանության նստավայրը Բեռլին՝ Գերմանիայի նոր (հին) մայրաքաղաք տեղափոխելու հետ կապված կազմակերպչական հարցեր: Խորհրդակցության մասնակիցները քննարկել են դեսպանատան տեղափոխման գործին գերմանահայ համայնքի օժանդակության ձեւերն ու միջոցները: Որոշվել է աշխատանքային հանձնախումբ կազմել, որը մասնակցելու է Բեռլինում դեսպանատան շենք ձեռք բերելու աշխատանքներին:

Շնորհավորական այցելություններ Լիբանանում ՀՀ դեսպանին

Հակառակ իր բազմազբաղ վիճակին (Բեյրութում կայանալիք բիզնես ֆորումի կազմակերպման աշխատանքներ, դեսպանության նոր շենքի բացման նախապատրաստություններ, եւ այլն), Լիբանանում Հայաստանի նոր

դեսպան Արման Նավասարդյանն այս օրերին շարունակում է ընդունել իրեն շնորհավորական այց կատարող արաբ թե հայ կազմակերպությունների թե ներկայացուցիչների: Այցելուների շարքում դեսպան Նավասարդյանն անցյալ շաբաթ ընդունել է նաեւ Հայկաշեն Ուզունյանի նախագահությամբ գործող ՌԱԿ-ի Լիբանանի շրջանային վարչության ներկայացուցիչներին՝ Գրիգոր Յաղմըճյանին, Ավետիս Թորոսյանին, Պետրոս Թոփչյանին, Արթուր Վայեճյանին եւ Մինաս Գանգրունին: Հանդիպման ընթացքում ՀՀ դեսպանն այցելուների հետ զրուցել է ազգային քաղաքական հարցերի, Հայաստանի տնտեսական զարգացման հեռանկարների, դրանցում լիբանանահայության մասնակցության հնարավորությունների մասին:

ԱՃՈՒՐԴ

Երկու մեծ շուկաներ վաճառվեցին

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Օգոստոսի վերջին շաբաթում վերջապես վաճառվեցին Երեւանի թիվ 1 եւ 2 շուկաները (ծածկած եւ ԳՈՒՄ-ի), որոնք աճուրդի էին հանվել երկրորդ փուլով: Հազվագյուտ գնորդը «Մարկոստորգ» ՍՊԸ հայկական ֆիրման է, որը օբյեկտների համար համապատասխանաբար կվճարի 3 եւ 2 մլն դոլար: Ֆիրմայի եւ ՀՀ սպառողական ընկերությունների միության միջեւ կնքված պայմանագրի համաձայն՝ օբյեկտների դիմաց վճարումները կավարտվեն երկու ամսվա ընթացքում: ՀՀ սպառողական ընկերությունների միության վարչության ժողովի որոշմամբ աճուրդի կհանվեն նաեւ Երեւանի թիվ 3, 5 եւ 7 (Երրորդ մասի, Արաբկիրի եւ Նորքի զանգվածի) շուկաները: Այժմ կատարվում են նշված օբյեկտների գնահատման աշխատանքները: Միությունն իր նոր կազմով աշխատում է արդեն ինն ամիս եւ այդ ընթացքում, ինչպես ասաց միության վարչության նախագահ Ռաֆայել Բագոյանը, փորձում է սեփական ռեսուրսների հաշվին շտկել ֆինանսական իրավիճակը: Այդ նպատակով վաճառքի է հանում իր ենթակայության տակ ունեցած օբյեկտները: Նա ունի 44 շուկա (10-ը՝ Երեւանում), որոնց օտարման հարցերը կլուծվեն 1998-1999 թվականներին:

Քննությունները հիմնականում պատշաճ մակարդակով, սակայն եւ որոշակի թերություններով

Պետական բուհերի ընդունելության քննություններն ավարտվեցին: Ինչպես եւ նախորդ տարիներին, քննության օրերին ամենուր տիրում էր բոլորին ծանոթ իրարանցումը: Միգուցե դա արդյունքն է մեր ժողովրդին հատուկ ուսման եւ գիտության ձգտումների: Հնարավոր է:

Այս տարի գիտության եւ կրթության նոր նախարար պրն Լեւոն Մկրտչյանին հաջողվեց ինչ-որ չափով մեղմել [illegible] իրարանցումը: Քննությունների գրեթե ամբողջ ընթացքը, ի տարբերություն անցած տարիների, տեսանելի էր ինչպես մամուլին, այնպես էլ բազմաթիվ հասարակական, հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններ ներկայացնող դիտորդների համար:

Հիմնականում, պետական բուհերի ընդունելության քննությունները կազմակերպված էին պատշաճ մակարդակով: Սակայն առանձին քննությունների կազմակերպման ընթացքում տեղ էին գտել որոշակի թերություններ եւ բացթողումներ, որոնք, անշուշտ, ազդել էին դիմորդների գնահատականների վրա: Այսպես առանձին քննություններ սկսվում էին բավականին ուշ: Հետեւանքը դիմորդները քննությունները սկսում էին հոգնած եւ նյարդային վիճակում:

Քննության վերաբերյալ պահանջները, որոնք բանավոր ներկայացնում էր հանձնաժողովի նախագահը քննությունից առաջ մեծ դահլիճներում, վատ էին լսվում, ինչն հավելյալ սխալների ու համեմատաբար ավելի ցածր գնահատականների պատճառ էր դառնում:

Շարքերի մեջ իրար մոտ տեղադրված նստարանները հնարավորություն էին տալիս առանձին դիմորդների խանգարել հետեւից կամ առջեւից նստած աշխատող եւ ավելի լավ պատրաստված դիմորդին:

Հուսով եմ, որ ընդունելության քննությունների հանձնաժողովը հաշվի կառնի վերը նշվածը հաջորդ տարվա քննությունները կազմակերպելու ժամանակ:

ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության ներկայացուցիչ դիտորդ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941 AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրենություն /հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն /581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԻՐԱՎԱԿԱՆ

«Պատիժ նշանակելիս նախապատվություն տանք տուգանքներին»

Երկրորդում է Արթուր Բաղդասարյանը

ԱԺ պետաիրավական հանձնաժողովի նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը, արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը եւ ԱԺ իրավական ծառայության ղեկավար Վլադիմիր Նազարյանը նոր են վերադարձել Գերմանիայի եւ Հոլանդիայի կառավարությունների հրավերով կազմակերպված այցից, հընթացս որի հայաստանյան դատաիրավական բարեփոխումները համակարգող պետական այս այրերը խորամուխ են եղել եվրոպական իրավագիտության նոր միտումներին. «Մարդուն ազատությունից զրկելու պարագան գնալով բարդացվում է: Ազատությունը իբրեւ արժեք, այնքան բարձր է գնահատվում, որ միայն ծայրահեղ դեպքերում է դատարանը որոշում նրան ազատազրկել: Նախապատվությունը տրվում է պատժի տուգանային եւ ազատազրկման այլընտրանքային մյուս եղանակներին», «**Ազգին**» մանրամասնեց ԱԺ պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը: Միաժամանակ Թեմիսի արդարադատության կույր դիցուհու կշեռքի մյուս նժարին դրվում են խստացումները ծանր հանցագործությունների համար: Այսպես ցմահ ազատազրկումը դիտավորյալ սպանությունների, ահաբեկչության եւ պետական այլ հանցագործությունների համար գնալով մեծ տարածում է գտնում:

Արթուր Բաղդասարյանը վկայակոչեց գերմանացի իրավագետների սրամիտ ձեւակերպումը. «Ասում էք բյուջեում գումար չկա, բայց ինչպե՞ս կլինի, եթե տնտեսական եւ նմանատիպ այլ հանցագործությունների համար անմիջապես ազատազրկում էք որոշում»: Ուշագրավ հանգամանք, որին թերեւս կարելի է առարկել նրբին փաստարկով. մեր կալանավայրերում եւ բանտերում եվրոպական չափանիշներից հեռու պայմաններ են, այնինչ մեկ կալանավորը բյուջեի վրա բավական աննշան գումար է նստում:

Պետաիրավական հանձնաժողովը որոշել է քրեական օրենսգրքի ապաքրեականացման միտումը խորացնել, ինչը պահանջում է ԱԺ-ում դեռեւս վերջնականապես չվավերացված այս օրենսգրքի նախագծի նոր լրամշակում, որովհետեւ մեր քր. օր-ի հիմքում ԱՄՆ մոդելային քրեական օրինագիծն էր: Արթուր Բաղդասարյանը նշեց, թե օրենսգրքի վրա հիմնական աշխատող իրավագետները համաձայն են իրենց այս դիրքորոշմանը. «Կարեւորը պատժի անխուսափելիության գաղափարն է»: Տնտեսական հանցագործներին պատժելիս տրամաբանականը նրանց հափշտակած գումարների վերադարձն է կրկնապատիկ կամ եռապատիկ, այս դեպքում չի գործի հայտնի մոդելը, երբ պետբյուջեից կամ մասնավոր ձեռնարկություններից լուրջ գումարներ հափշտակած անձինք գերադասում են նստել 4-5 տարի, ապա մեկնել արտասահման այնտեղ վայելելու օտարերկրյա բանկերին ի պահ տրված առեւանգված միլիոնները: Գերմանացի եւ հոլանդացի իրավագետները հայաստանյան պատվիրակությանը օրինակներ են բերել իրենց երկրներում գտնվող ԱՄՆ բարձրաստիճան տարբեր գործիչների վարքագծից, որոնք որոշ ժամանակ ազատազրկման վայրերում անցկացնելուց հետո այսօր պարբերաբար ծախսում են հափշտակված գումարները: Ճիշտը գրպանին հարվածելն է, եզրափակեց Արթուր Բաղդասարյանը, եթե հաշվապահը կամ պաշտոնյան ակնհայտ կեղծիք է գործել գրպանելով, դիցուք, 5 մլն դրամ, ապա դատարանի որոշմամբ թող վճարի 15 մլն, բացի այդ պետությունը հայցով դիմի դատարան նրան սնանկ ճանաչելու ողջ գույքով հանդերձ եւ ոչ թե նրան պահի կալանավայրում: Մեր այն հարցին, թե որոշ հանցագործներ կարող են պատճառաբանել, որ այլեւս միջոց չունեն վճարելու, Արթուր Բաղդասարյանն ասաց. «Այս դեպքում կարող է գործել հարկադիր աշխատանքը հօգուտ պետության, իսկ եթե հանցագործը շարունակում է համառել, ապա վերջում միայն կալանավայր»:

Հ. Գ. Այսօր պատժի տուգանային մեթոդները կարծես գործում են, համենայն դեպս աղմկահարույց եւ պետական բարձրաստիճան պաշտոնյաների հետ կապված որոշ գործերի նախաքննությունից արդեն պարզ է, որ նրանց առաջարկվում է վերադարձնել բյուջե օտարված գումարները, ինչպես կապի նախկին նախարարի եւ այլ հայտնի ու անհայտ դեմքերի դեպքում: Անգամ Ասողիկ Եպիսկոպոսի պարագայում առաջարկվեց կիրառել փրկագին-ազատավճարի սկզբունքը: Ողջ խնդիրն այս ամենն օրենքով կարգավորելն է. որքան ես գրպանել, որքան եւ ում պետք է վճարես հանուն ազատության:

Ն. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՇԻՐԱԿ

Մարզի ժողովրդագրական պատկերի ուրվագծեր

Շիրակի մարզպետարանում վերջերս հրավիրված մամուլի մի ասուլիսում մարզի սոցիալ-ժողովրդագրական պատկերը թվերով ներկայացրեց մարզպետարանի առողջապահության եւ սոցիալական ապահովության վարչության պետի տեղակալ, սոցապահովության բաժնի վարիչ Էդվարդ Սիմոնյանը: Ըստ նրա հայտնած տվյալների, 3 քաղաքային եւ 116 գյուղական համայնքներ ընդգրկող Շիրակի մարզի տարածքում ներկայումս բնակվում է 370-375 հազար մարդ: Մոտ 40 հազարը (որի հիմնական մասը՝ Գյումրիում) պաշտոնապես գործազուրկ է: 56800-ը կենսաթոշակառուներ են, 55600-ը՝ նպաստառու երեխաներ: Ոչ լրիվ ճշգրտված տվյալներով, 11 հազարի է հասնում 70-ից ավելի տարիք ունեցողների թիվը: Երեք, չորս, հինգ եւ ավելի երեխաներ ունեցող բազմանդամ ընտանիքների ընդհանուր թիվը 18700 է, դրանք ներառում են մոտ 100 հազար մարդու: Մարզում նաեւ հաշվառված են 7140 միակողմանի եւ 520 երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ, 12200 հաշմանդամներ:

Մարզում առկա առանձնակի սոցիալական լարվածությունն առարկայորեն փաստող այսպիսի թվերը պետք է որ լրջորեն հաշվի առնվեն պետության տարածքային քաղաքականությունը մշակելիս, եթե, իհարկե, նման բան իրոք նախատեսվում է: Հայտնի պատճառներով, մարզում ծանրագույններից մեկը մնում է զբաղվածության խնդիրը, որի լուծման գործում էական տեղաշարժի նշաններ առայժմ դժվար է նկատել: Հիշյալ ասուլիսում ներկայացված 1998 թ. կիսամյակային տեղեկատվությամբ, աշխատանքով զբաղվածների թիվն այստեղ, չհաշված գյուղացիական տնտեսություններում ընդգրկվածներին, կազմում է մոտ 71 հազար, այդ թվում մարզկենտրոն Գյումրիում 45 հազար մարդ: Բայց դրանք հիմնականում «բյուջետայիններն» են, իսկ տնտեսության մեջ զբաղվածների թիվն անհամեմատ փոքր է: Ինչ վերաբերում է աշխատունակ բնակչության հաշվով պաշտոնական գործազրկության ցուցանիշին (16 տոկոս՝ հանրապետության 10 տոկոս միջինի դիմաց), այն նույնիսկ չի արտացոլում այստեղ իրականում առկա վիճակը: Դրանում հաշվառված չէ մեծ թիվ կազմող «թաքնված» գործազրկությունը, երբ շատերը ձեւականորեն դեռ համարվում են այս կամ այն ձեռնարկության աշխատող, բայց արդեն երկար ժամանակ զրկված են աշխատելու եւ աշխատավարձ ստանալու հնարավորությունից: Մյուս կողմից, համապատասխան օրենքի փոփոխության հետեւանքով սահմանափակվել է նաեւ զբաղվածության կենտրոն դիմած չաշխատող քաղաքացիներից շատերի գործազրկության կարգավիճակ ստանալու կամ պահպանելու հնարավորությունը: Այդ պատճառով Գյումրիում նախկին 39 հազարի փոխարեն այս տարվա կեսին պաշտոնապես գործազուրկ է համարվել (նման կարգավիճակ է ունեցել) միայն 25 հազար մարդ, թեեւ չաշխատողների թիվն ըստ էության չի նվազել: Գործազուրկների նշված թվից էլ նպաստառու են դարձել ընդամենը 2-2,2 հազարը, որոնք նպաստները ստանում են պարբերական ուշացումներով: Ի դեպ, գործատուները զբաղվածության կենտրոնի հետ աշխատելու ցանկություն առանձնապես հանդես չեն բերում: Այդ է վկայում աշխատատեղերի ներկայացվող առաջարկների սակավադեպությունը:

Ասվածից դժվար չէ եզրակացնել, որ այստեղ բնակչության որոշակի մասի ընտանեկան բյուջեի գլխավոր աղբյուրը սոցիալական վճարումներն են՝ թոշակ, նպաստ, փոխհատուցման գումարներ: Դրանց ամեն մի ուշացում հիվանդագին հետեւանքներ է ունենում այդ ընտանիքների համար:

Գ. Մ.

ՄԱՐՏՈՒՆԻ

Հացարտադրության մրցակցությունում մենաշնորհը գործարանի ձեռքում է

Չնայած հաց թխող մեծ եւ փոքր արտադրամասերի առկայությանը, Մարտունիում ազգաբնակչությունը հիմնականում սպառում է հացաբուլկեղենի արտադրության դուստր ձեռնարկության արտադրանքը: Ուսումնասիրությունների արդյունքում, թե որակական ցուցանիշներով եւ թե հացաթխման տեխնոլոգիայի պահպանման առումով, աչքի է ընկնում գործարանային հացը: Ինչպես տեղեկացանք, քաղաքում քիչ չէ նաեւ չլիցենզավորված արտադրամասերի թիվը, որոնք շրջանցելով օրենքները, շարունակում են խուսափել հարկ ու տուրքեր վճարելուց, մինչդեռ ձեռնարկությունը յուրաքանչյուր տարի պետբյուջեին է վճարում միլիոնավոր դրամներ: Ըստ տնօրեն Ծատուր Մանուկյանի, այսօր խիստ անհրաժեշտ է, որ իրավական դաշտ ստեղծվի գործարանների եւ փոքր արտադրամասերի գործունեության վերաբերյալ: Ձեռնարկությունը պարբերաբար ֆինանսական աջակցություն է ցուցաբերում ազատամարտիկների եւ սոցիալապես անապահով ընտանիքներին, ինչպես նաեւ երիտասարդական կազմակերպություններին: Մշակութային եւ մարզական միջոցառումների միակ հովանավորը եղել եւ մնում է հացի գործարանը: Ի դեպ, քաղաքում աշխատատեղեր չլինելու պատճառով չի կրճատվում գործարանի աշխատողների թվաքանակը: Ըստ տնօրենի, առավել նպատակահարմար է տեխնիկական վերազինումից հետո գործարկել նոր արտադրամասեր: Առաջիկայում կսկսվի մանկական թխվածքաբլիթների արտադրությունը, որի կարիքը հանրապետությունում շատ է զգացվում: Սեպտեմբերին գործարանը կհամագործակցի դպրոցների հետ, որոնց կապահովի թարմ խմորեղենով: Հումքի առկայության դեպքում կարտադրվի նաեւ դիետիկ հաց, քանի որ Մարտունիում մեծ թիվ են կազմում շաքարային դիաբետով հիվանդները: Գործում է նաեւ մակարոնեղենի արտադրամասը: Թողարկվող 4 տեսակի մակարոնեղենը քաղաքի շուկաներից արդեն դուրս է մղել իրանական անորակը: Այստեղ արտադրվող լավաշը եւս մեծ պահանջարկ է վայելում:

ՆԵԼԼԻ ՄԱՀՏԱԳՅԱՆ

Վանաձորում նոր թերթ՝ «Սպեղանի»

Երեկ՝ սեպտեմբերի 1-ին, լույս տեսավ Վանաձորի բժշկական ուսումնարանի «Սպեղանի» շաբաթաթերթի անդրանիկ համարը: Թերթի առաջին էջում բարեմաղթանքներից բացի, տպագրվել է ճեպազրույց ուսումնարանի տնօրեն Պետրոս Բաբաջանյանի հետ:

«Սպեղանին» հարուստ է բժշկական եւ ընդհանուր հետաքրքրություն ներկայացնող ուշագրավ նյութերով: Թերթը նպատակ ունի մշտապես անդրադառնալ մարզի երիտասարդության կրթությանն ու դաստիարակությանը, նրանց հուզող հարցերին: Թերթի խմբագիրը ճանաչված լրագրող Հովհաննես Կարապետյանն է:

Մ. Մ.

ԱՍՈՒԼԻՍ

Համաշխարհային կոնֆերանս նվիրված Սպիտակի երկրաշարժի տասնամյակին

Երեկ ժուռնալիստի տանը լրագրողներին ասուլիսի էր հրավիրել ՀՀ սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության պետ, պրոֆեսոր Ս. Բալասանյանը: Նա լրագրողներին տեղեկացրեց, որ սեպտեմբերի 15-21-ը Հայաստանում կանցկացվի համաժողով, որին կմասնակցեն 40 երկրներից շուրջ 300 հոգի: Համաժողովը բաղկացած է լինելու երեք մասից՝ քաղաքական, գիտական եւ կիրառական (խոշոր քաղաքների սեյսմիկ ռիսկի նվազեցում):

Կանցկացվեն խոշոր փրկարարական աշխատանքներ, Երեւանի փրկարարների հետ համատեղ: Երեւանը գտնվում է բարձր սեյսմիկ գոտում, ուստի հատուկ ուշադրություն եւ պետական մոտեցում է հարկավոր, հատկապես Հայաստանում սեյսմիկ կրթության նկատմամբ, որն ունենա պաշտպանվածության ծրագիր:

Կոնֆերանսի ընթացքում կլինեն նաեւ ցուցահանդեսներ, որոնք մանրամասն կներկայացնեն երկրաշարժերի մասին բոլոր երկրների մասնագետների աշխատանքները, մինչեւ անգամ 8-րդ դարից մեզ հասած նյութեր երկրաշարժի վերաբերյալ, որոնք պահվում են սեյսմիկ ծառայության տվյալների բանկում:

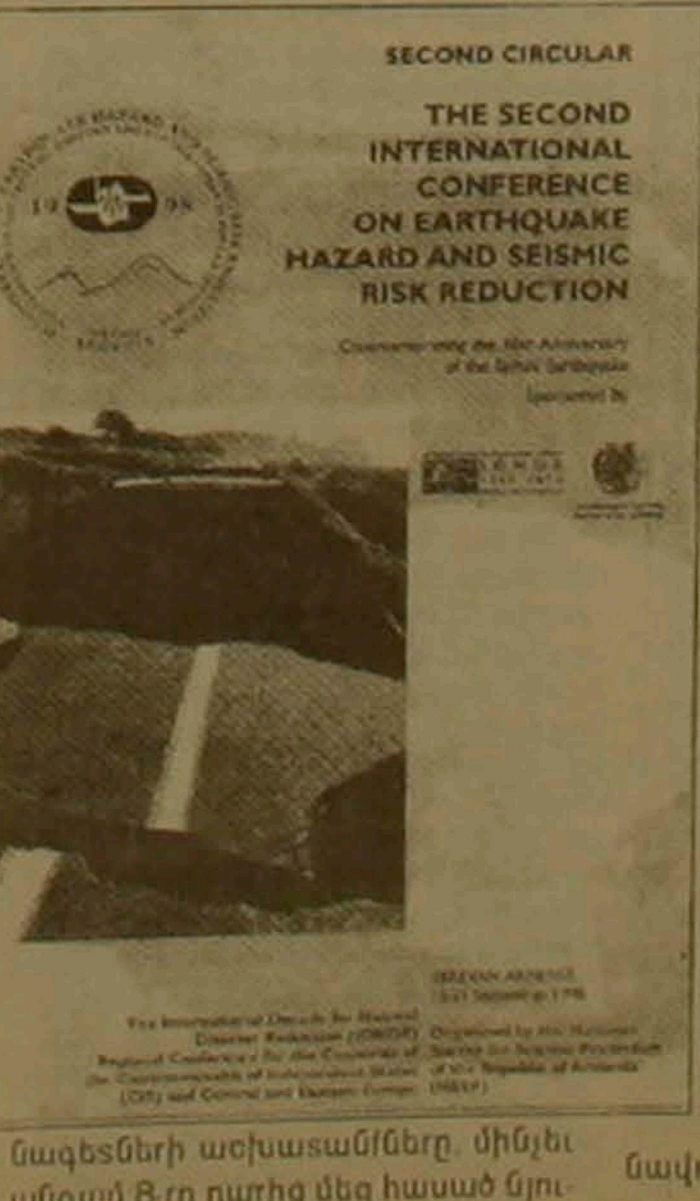

Պրն Բալասանյանը նշեց նաեւ, որ կրթության նախարարի հետ որոշվել է այս ուսումնական տարվանից բոլոր դասարաններում շաբաթական մեկ անգամ անցկացնել սեյսմիկ պաշտպանության դասընթացներ: Հայաստանում այժմ գործում են 150 սեյսմիկ կայաններ եւ ունեն միայն յոթ տարվա պատմություն:

Երկրորդ միջազգային համաժողովը, որը նվիրված է Սպիտակի երկրաշարժի տասնամյակին, կրում է «Երկրաշարժերի վտանգների եւ սեյսմիկ ռիսկի նվազեցում» խորագիրը: Համաժողովի ավարտից հետո ՄԱԿ-ի ասամբլեային կհղվի կոնֆերանսի ուղերձը: Համաժողովը կազմակերպվում է ՀՀ կառավարության եւ ՄԱԿ-ի կողմից, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հովանավորությամբ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ճեռակ

ԴԻԼԻՋԱՆՅԱՆ ՏՊԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ու գնաց, գնաց, գնաց...

Քաղաքն իր կեզ արեւով ու ամռան հեղձուկով մնում է ճանապարհի փոշում: Վերջ: Արձակուրդ: Մեկ շաբաթով: Նվազագույնը դրախտ: Առավելագույնը Դիլիջան: Սեւանից եղանակի փոփոխությունը զգացվում է հոգուս զովության: Նշանավոր տակառից սկսվող Տավուշի մարզի դիլիջանյան ոչ պակաս նշանավոր ոլորանները ստույգ հաշվել չի հաջողվում 33 թե 37: Գուցե 40: Վերջապես ավտոբուսի երկուսուկես ժամյա մարաթոնն ավարտվում է ավտոկայանում:

Այսպես սկսվեց իմ դիլիջանյան ոդիսականը:

Մեկ շաբաթն անցկացնելու էի «Դիլիջան» առողջարանում, որտեղ մեկ օրն արժե 7000 դրամ սնունդ, գիշերավարձ, բուժումների վարձ: Երեւանից Դիլիջան գնացող մեկ ավտոբուս կա, որ ժամը մեկին դուրս է գալիս եւ ամենաուշը 3.30-4-ին տեղ է հասնում, այսինքն հնարավոր է իմանալ ժամանման ժամը եւ հնարավոր ու անհրաժեշտ է, որ այդ ժամին ավտոկայանում առողջարան տանող որեւէ մեքենա լինի, որովհետեւ իբրով հայտնվելով անծանոթ կամ սակավ ծանոթ վայրում դժվար է կողմնորոշվել: 1000 դրամով չորս կանգառ տարածությունը հերոսաբար հաղթահարելով տաքսին հասցնում է առողջարան: Ավտոբուսը, իհարկե, կա միայն մեկը, որ պտտվում է ամբողջ քաղաքում եւ յուրաքանչյուր կանգառում հայտնվում ժամը մեկ: Առողջարանն ավտոբուսի կանգառից հեռու է գրեթե 1-1.5 կանգառ տարածություն: Եվ եթե առողջարանի հանգստացողներից օրը 7000 դրամ վարձ վերցնող տնօրինությունը չի մտածում (ինչպես վարվում են այլ առողջարաններում) ավտոկայանից նրանց տեղ հասցնելու մասին, ապա քաղաքապետարանը գոնե որ կարող էր լուծել կանգառն առողջարանին մոտեցնելու ոչ մի ջանք եւ դրամական ներդրում չպահանջող խնդիրը: Ավաղ: Կամ քաղաքապետարանի խնդիրն է արհեստականորեն աշխատանք ստեղծել մեքենա ունեցող քաղաքացիների համար, քանի որ քաղաքում աշխատում են միայն... քաղաքապետարանը, առողջարանները եւ ճամբարները հիմնականում ամռանը: Աշխատանք չկա: Կա անտառ: Փոքրերը սունկ են հավաքում, մեծերը փայտ: Վաճառում են: Վերջ: Մնացած ժամանակ պարապ են: Փող չկա, աշխատանք չկա, առեւտուր չկա: Հայկական Շվեյցարիան իր լոնդոնյան մշուշների մեջ նիրհած մտածում է: Խաղաղ-խաղաղ:

Քաղաքի տեսարժան վայրերը քաղաքապետարանը, ոստիկանությունը, փոստը, հանրախանութը, Քյարամի քուչան, գրախանութը, ավտոկայանն իր լճակով ու սրճարանով, Հայրենական պատերազմի զոհերի հուշարձանը... Քաղաքապետարանում, ինչպես քաղաքում, անդորր է: Ոստիկանության առաջ... Ալեքսանդր Մյասնիկյանի կիսանդրին է, քթին խոտեր են աճել, տեսարժան պատկեր է: Փոստում եւս բնորոշ խաղաղություն է: Հանրախանութի երկրորդ հարկը դատարկ է, առաջինում ապրանքների աղքատիկ տեսականի մայրաքաղաքի գներին հավելած 300-500 դրամ գնով, միակ նորույթը հայկական արտադրության եզակի պահպանված ծամոններն են: Գրախանութում եւս նեանդերթալյան ժամանակների հագուստ է ցուցադրված, գրքերը պարզապես թափված են հատակին: «Ինչո՞ւ» հարցին գրավաճառը բացատրեց ո՞ւմ են պետք, գիրք առնող չկա, գրախանութ ո՞վ է գալիս որ: «Ձեզ է պետք» պատասխանին բարկացած պատասխանեց «Ինձ ոչ մի բան էլ պետք չէ: Էս ձեր քաղաքը չէ, որ դոլարով գիրք ծախեք»: Ավտոկայանում մշտապես համերգ է էստրադային հայկական երաժշտության բոլոր նորույթները ոչ միայն Արամ Ասատրյանի, այլեւ նվազ նշանավոր ու նվազ հայտնի «աստղերի» խլացուցիչ երաժշտությամբ եւ մամռակալած լճակով, որի մակերեսին դժվար ու դժկամ ճոճվում են երկու նավակ: Քյարամի քուչան, որ պատմական ու ամենանշանավոր փողոցն է, մի քանի տուն է նախատեսված իբրեւ ազգագրական թանգարան, օրվա տարբեր ժամերին բոլոր դռները փակ են, բաց է միայն մի դուռ արհեստանոց է, մի ծերունի գդալ է տաշում, թիակ, մոմակալ, տոտիկներ: «Առնող կա՞»: «Կա էլի»: Հուշարձանի հավերժական կրակը չի վառվում: Փոխարենը ցայտաղբյուր կա, լավ սառը ջրով: «Միմինոն» հիշո՞ւմ եք: Դիլիջանում է աշխարհի երկրորդ ջուրը, առաջինը Սան Ֆրանցիսկոյինն է:

Ահա եւ ամբողջ Դիլիջանը անտառի մեջ երկարությամբ ձգված մի քաղաք, որ երկրի մասշտաբներով միայն պայմանականորեն պիտի այդպես անվանենք:

Մինչդեռ... Բնությունը ոչինչ չի խնայել այս տարածքում: Մարդիկ են խնայում: Ոչ ոք չի ուզում բարեկարգել քաղաքը, չի ուզում մտածել ոչ բնակիչների, ոչ հովեկների մասին: Համոզված եմ, որ ամեն ինչ հանգելու է շուկայական հարաբերություններին, դրամի հավերժական փրկարար բացակայությանը, պետական քաղաքականության չգոյությանը, հարկային ահաբեկչությանը գործ սկսել ու անել ցանկացողների նկատմամբ: Համոզված եմ, որ փորձեր եղել են: Գուցե ծրագրեր էլ կան: Անիրական, ինչպես մեր երկրում ամեն ինչ:

Հետո՞: Չգիտեմ: Անտառը, օդը բնությունը գրավում են երկու օր, երրորդ օրն անելիք չգիտես:

Առողջարանի առաջին հարկի հայտարարությունը ծանուցում է, որ էքսկուրսիաներ են կազմակերպվում Հաղարծին, Պարզ լիճ, Սեւան, ցանկացողները կարող են ցուցակագրվել ու վճարել 600-1000 դրամ: Հարց ինչո՞ւ: Ճանապարհածախս, սննդի՞ վարձ, կազմակերպչական ծա՞խս: Համենայն դեպս տրամաբանորեն այդ էքսկուրսիաները պիտի կազմակերպվեին ձրի, որովհետեւ այդ գումարն արդեն իսկ նախատեսված է օրավճարով: Զարմանալի չէ, որ ոչ ոք առանձնապես ցանկություն չի հայտնում Հաղարծինը, Պարզ լիճն ու Սեւանը տեսնելու: Մեքենա ունեցողներն իրենք են գնում, չունեցողները կամ չեն գնում, կամ իրենք են իրենց գլխի ճարը տեսնում:

Երեք օր տեւած մշուշներից ու անձրեւից հետո գնացինք Սեւան: Ավտոկայանից: Իջեւան-Երեւան երթուղային տաքսին համաձայնեց Սեւան տանել միայն լրիվ գնով 1000 դրամ: Չես ուզում, մի գնա: Մեկ ժամ ապարդյուն Սեւանից Դիլիջան տանող որեւէ ավտոբուսի սպասելուց հետո վերադարձանք մասնավոր մեքենայով միայն մեր խաթեր համաձայնեց 4000 դրամով:

Սեւանի թերակղզու եկեղեցի տանող աստիճաններին շարվել էին մուրացկանները: Մեկը ոտքը տակը ծալած համոզում էր, որ հաշմանդամ է, իրեն օգնողներին Աստված հազարապատիկն է հատուցելու: Մի քանի աստիճան բարձր նստած կինը տրտնջում էր, որ «ջահել եզդիին» փող տալիս են, իրեն ոչ: Հատկապես օրհնանքով էին դիմավորվում հատուկենտ արտասահմանցիները, որ ոչինչ էլ չէին տալիս, արժանանալով հրաժեշտի լուտանքների: Նորոգվող եկեղեցում զբոսաշրջիկները տարբեր դիրքերով լուսանկարվում ու նկարահանվում էին մոմերի ու խորանի հետ: Շաբաթ օրվա համար համարյա ամայի լողափի միակ «հաճույքը» կիսամերկ ու անհավանական նիհար «նեգրն» էր ոտքից գլուխ մրով սեւացած, սարսափազդու դիմակով, գոտկատեղին կապած տերեւներով ու արհեստական արմավենիով: Տղամարդը, որ շրջում էր համր ու լուռ «նեգրի» հետ, իրենց ապարատով լուսանկարվել ցանկացողներից գանձում էր 200 դրամ: Բիզնեսն այնքան էլ շահավետ չէր, լուսանկարվում էին քչերը:

Լճի ջուրը սառնուցալ էր, արեւը շիկացած, ինչպես միշտ, իսկ լողափին մոտիկ քարերը պարտադրում էին ջուրը մտնել ճտքակոշիկներով: Քամին ալիքների հետ իր դարավոր խաղն էր շարունակում կրճատվող ափերին անտարբեր: Ճայերը ճչում էին անհասանելի երկնքի, ծանծրալի ցամաքի, լազուր ջրերի եռանկյունու մեջ սաթե օդում պտույտներ գործելով: Պաղպաղակ առաջարկող տղան համարյա հուսահատ էր «Կուկուռուզն առնում են մառոժնին չէ»:

Դիլիջանից Երեւան վերադարձը եւս ոչնչով չնշանավորվեց Նոյեմբերյանի ավտոբուսը եկավ ժամը 12.30-ին, նստելու տեղ չկար, նույնիսկ կանգնած Երեւան հասնելը երկընտրանքի տեղ չէր թողնում միայն վերադառնալ...

Ու հիմա վերադառնալուց արդեն երրորդ օրը, ես տանջալիորեն փորձում եմ հասկանալ ինչո՞ւ, ինչո՞ւ չի արվում մարդկանց համար այն նվազագույնը, որ կապված չէ ոչ դրամական ներդրումների, ոչ համապետական ու համաշխարհային խնդիրների հետ: Ինչո՞ւ հնարավոր չէ այս երկրում գնահատել մարդուն ու մարդկայինը: Այդ ե՞րբ եւ ինչպե՞ս ամեն ինչի չափման միակ միավոր ու միակ չափանիշ դարձավ դրամը: Ինչո՞ւ եվ ո՞ւր ենք այսպես հասնելու:

Հռետորական անպատասխան հարցեր առաջադրելուց հոգնած ենք: Բոլորս: Հարցերից ընդհանրապես: Ընդհանրապես հոգնած ենք: Ոչ միայն հարցերից: Պատասխաններից նաեւ: Եղած ու չեղած:

Ու ես չգիտեմ վախով, թե վախենալով, հաստատ չուզենալով խոստովանում եմ ինքս ինձ «Հայաստանը թանգարան է բաց երկնքի տակ» հանրահայտ ասույթը, որ միշտ հասկացել ենք իբրեւ գնահատանքի տուրք մեր պատմամշակութային հուշարձաններին, հիմա նոր իմաստավորում է ստացել Հայաստանը թանգարան է բաց երկնքի տակ, թանգարան, որտեղ մարդիկ իբրեւ արժեք չեն գիտակցվում: Կամ մենք սիրում ենք մեր երկիրը ռուս ցարի նման Նրան պետք էր Հայաստանը, հայերը պետք չէին...

«Այն նույն Մյունհաուզենը» ֆիլմը հիշո՞ւմ եք: Հանճարեղ ֆիլմ է: Հայտնագործությունների անվերջ շարերով: Հիշո՞ւմ եք բարոնի հայտարարած պատերազմը: «Իսկ ո՞ւր է հրամանատարը», անվերջ հարցնում է քաղաքագլուխը: «Հրամանատարը հրամայում է», պատասխանում են նրան: Վերջ: Հարցեր չկան: Կա պատերազմի հաղթական ավարտ: Եթե մեր երկրում էլ որեւէ մեկի մտքով անցնի հարցնել «Իսկ ո՞ւր է հրամանատարը», պատասխանը նույնն է լինելու. «Հրամանատարը հրամայում է»: Եվ միայն չկա ու չի լինելու հաղթական ոչինչ:

Ավաղ:

Այսպես իրականանում է չգիտեմ ում մարգարեությունը «Ու գնաց գնաց գնաց... Դեմ առավ պատին»:

Ո՞ւր ներսի ու դրսի պատերին, որ կասեցնում են կյանքի ընթացքը:

ԱՆԱՀԻՏ ԱԴԱՄՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Բոլոր ճանապարհները չէ, որ տանում են աղոթատեղի

Երեւանի Աբովյան եւ Սայաթ-Նովա փողոցների խաչմերուկի անկյունում է գտնվում մասնակի պահպանված Կաթողիկե եկեղեցին: Նրա շքեղության մասին, ցավոք, տեղեկանում ենք հին երեւանցիների հուշերից եւ կցկտուր տեղեկատվություններից: Մի փաստ որոշակի է՝ Կաթողիկե եկեղեցու քանդումը սկսվեց 1936 թ. դեկտեմբերին եւ տեւեց մինչեւ հաջորդ տարվա մարտ ամիսը: Հենց այս երկար ու ձիգ ամիսների շարանը վկայում է, որ ողջ «խանդավառ» բարբարոսության քաղաքականության կիրառումով հանդերձ, այդքան էլ հեշտ չէր եկեղեցի քանդելը: Նաեւ տեխնիկապես

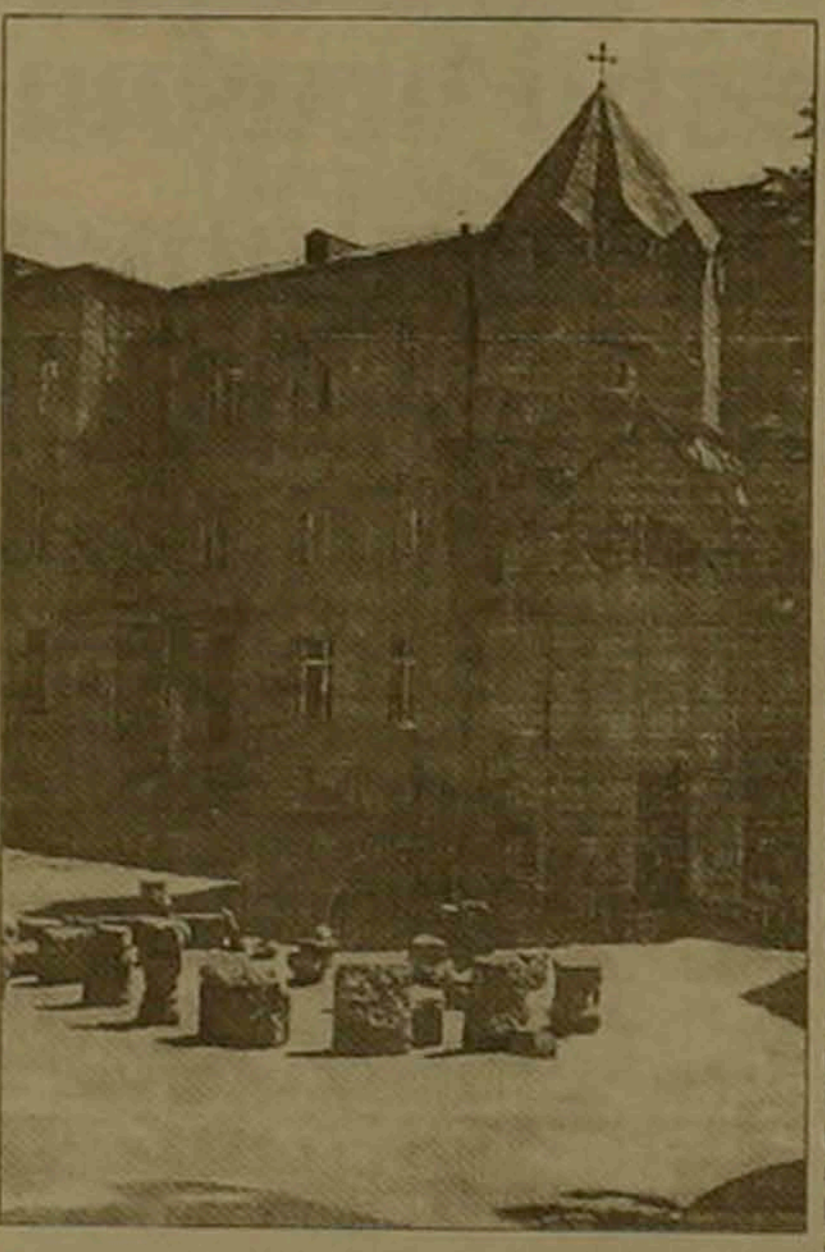

Կաթողիկեն հաստատուն եկեղեցի էր, ժողովրդի կողմից ընդունված, հարազատ:

Պրոֆ. Վարազդատ Հարությունյանի «Հայաստանի եկեղեցիները» գրքում կարդում ենք, որ Կաթողիկե եկեղեցին կառուցվել է մեծ երկրաշարժից հետո, 1693-1695 թթ.: Պատերի մեջ տեղ-տեղ ագուցված էին խաչքարեր 1679, 1693, 1694, 1695, իսկ պատերը քանդելիս հայտնաբերվեցին հին խաչքարեր 1472, 1641, 1642 թվագրություններով: «Իր ճարտարապետական նկարագրով կենտրոնական հատվածը հնամենի է, հոգեհարազատ հայկական միջնադարյան եկեղեցական ճարտարապետության ոճին»:

Մինչեւ 70-ական թվականները եկեղեցին չէր գործում եւ իր գործունեությունը սկսեց 1995 թ.-ից:

Այսօր 13-րդ դարի մասունքներով ներկայացող, հրաշքով փրկված այս հիասքանչ ու հնամենի կիսավեր եկեղեցին դարձյալ իր շուրջն է հավաքել հավատացյալներին, լինելով քաղաքի այս հատվածում միակ աղոթատեղին:

Եկեղեցու բակում պահպանված տապանաքարերը 60-ական թվականների շինարարության եռուն շրջանում աստիճանաբար չքացան, եւ եկեղեցու ողջ գավիթն ասֆալտապատվեց, ընդ որում շիրիմները ջնջելու նպատակով հողի հաստ շերտով գավիթը բարձրացվեց, ընկղմելով եկեղեցին որոշակի խորության մեջ: Եկեղեցու գավթում շարվեցին ավտոտնակներ: Այսօր միայն հիշողության մեջ է գրանցված, որ այս ասֆալտի տակ հին երեւանցիների շիրիմներ են:

Իսկ այս ամռանը հարյուրավոր հավատացյալներ, համախմբված նվիրյալ հոգեւորական Տեր Շահեի շուրջ, ապրեցին վիրավորանքի ու վրդովմունքի զգացումներ տարածքում ծավալված բուռն շինարարությունից. բար-ռեստորան, անունն էլ՝ «Ժպիտ»: Ժպտացեք, որքան ուժներդ պատի՝ այս է... Իսկ հավատացյալներն արդեն հույսները կտրած թղթաբանությունից, ապավինել են աղոթքներին եւ իրենց իսկ ստորագրություններին, որ շարվեցին հետեւյալ մի քանի տողը լրացնելով. «Երեւանի Կաթողիկե Սբ. Աստվածածին եկեղեցու կառույցին անմիջապես հարակից՝ Հր. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտի առաջին հարկում վարձակալական հիմունքներով կառուցվում է շուրջօրյա ռեստորան-սրճարան, որի գործունեությունն անհարիր է Հայ առաքելական եկեղեցու բարոյական նկարագրին»:

Իսկ թե ինչ մթնոլորտ է սպասվում բար-ռեստորանի գործունեության դեպքում, դժվար չէ պատկերացնել... Իսկ ճաշերի հոտերը... ավելացնում են եկեղեցականները:

Հուլիսի 30-ից ստորագրություններով լեցուն ցուցակներն արդեն չեն երեւում իրենց նախկին տեղում՝ եկեղեցու ներսի մետաղի արկղի վրա: Ասում են՝ ցուցակներն առաջնորդարանում են: Ասում են նաեւ, որ ռեստորանի տերերը շնորհ են արել, եւ ռեստորանին ծառայող լայն խողովակը, որը բարձրացել էր ակադեմիայի շենքի պատով մեկ, հանել են՝ ուրիշով փոխարինելու համար: Սակայն «կոսմետիկ» համաձայնությունը հարցի լուծում չէ: Ամենահամեստ տեսողությամբ անգամ էլ համոզվում է, որ ռեստորանն «արտաշնչելու» է եկեղեցու գավթում: Շինարարների եռանդուն ջանքերով ճերմակ կաֆելով է պատվել լեզվաբանության ինստիտուտի առաջին հարկը, հարմարեցվել ռեստորանային խոհանոցների, որոնց պատուհանները, տեխնիկական սարքավորումները նայում են հենց եկեղեցու կողմը: Այնպիսի տպավորություն է, որ հիմնավոր ռեստորան է, ոչ թե վարձակալ...

Իսկ այս ապագա «քարվանսարայի» ավտոմեքենաները որտե՞ղ պետք է շարվեն՝ Աբովյան փողոցո՞ւմ, որն առանց այդ էլ ծանրաբեռնված է, թե իհարկե՝ եկեղեցու գավթում:

Հարցը պահանջում է համալիր մոտեցում եւ վերջնական լուծում: Ինչպե՞ս է, որ քրիստոնեության ընդունման հոբելյանական միջոցառումների շարքում Կաթողիկեն մնաց ուշադրությունից դուրս: Արդեն քանի՞ երկար ու ձիգ տարի եկեղեցու գավթում կլոր շրջանով, բաց երկնքի տակ դարսված ու շարված են խաչքարերի բեկորներ, խորանի մասեր, քարդուշիշ քարակերտ մասունքներ, որոնց տիրություն անող չկա պարզապես: Մի քանիսն էլ օրերս ավելացան՝ հիշյալ ռեստորանային շինարարության ընթացքում նկուղներից դուրս բերվելով: Շինարարներն անգամ գերեզմանների բովանդակությանը հասան: Առանց խղճի խայթի առաջ եկան դեպի բակը, ընդարձակեցին աստիճանները՝ լավ իմանալով, որ իրավունք չունեն:

Նման շենքերը վարձով տալիս պետք է հաշվի առնել վարձակալման նպատակը, համապատասխանությունը: Չէ՞ որ նման շենքում կարող էր նույն հիմունքներով տեղավորվել որեւէ գիտական օջախ, աստվածաբանության ֆակուլտետ, թեքումով դպրոց եւ այլն:

Ակադեմիական շենքում որքա՞ն է բնական շուրջօրյա բար-ռեստորանի գոյությունը: Ասենք նաեւ, որ ապագա խորտիկները նախատեսվում են օդային ճանապարհներով երթեւեկողների համար:

Այսօր ոչ միայն վարձակալության նպատակն է անհրաժեշտ վերանայել, այլեւ ասֆալտի շերտերի տակից ազատել Կաթողիկեի գավիթը՝ պահպանելով բոլոր անհրաժեշտ նորմերը, որոնք վերաբերում են եկեղեցիներին եւ նրանց շրջակա տարածքին:

Հին երեւանցին աստվածային կոթողներ է կառուցել, սակայն այսօր բոլոր ճանապարհները չէ, որ տանում են սրբատեղի... Ճարտարապետների միության վերաբերմունքն էլ է զարմանալի:

Զրուցեցի մի քանի ոչ լեզվաբան գիտաշխատողների հետ, անտարբերությամբ ասացին՝ դա իրենց, լեզվաբանների խնդիրն է, միայն թե հերթը մեր ինստիտուտներին չհասնի...

Ցավոք, հերթը բոլորիս աշխատատեղերին էլ կհասնի, քանի բացակայում է հստակ պատկերացումը մշակութային եւ կրոնական արժեքների տեղի ու դերի մասին:

ԿԱՐԻՆԵ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

միջազգային

Օգոստոսի 31-ի երեկոյան Ռուսաստանի Պետական դուման ձայների ջախջախիչ հարաբերակցությամբ, 251 «դեմ» եւ ընդամենը 94 «կողմ» (ձեռնպահ չկար), մերժեց նախագահ Ելցինի առաջարկը Վիկտոր Չեռնոմիրդինին կառավարության ղեկավար նշանակելու մասին: Էլ ավելի ուշ հայտնի դարձավ, որ «Դումայի ձախ մեծամասնությունն ի վիճակի է ինքն առաջադրելու վարչապետի թեկնածուին»: Ամբողջ դժբախտությունն այն է, սակայն, որ սահմանադրությունն այդպիսի հնարավորություն չի նախատեսում: Այս ամենը շատ նման է ժանտախտի ժամանակ կազմակերպված խնջույքի, որի մասնակիցները ցինիկ անկեղծությամբ

ռաջ մղել» Չեռնոմիրդինի թեկնածությունը եւ վերջ ի վերջո, երրորդ քվեարկության ժամանակ, վերջինս «կանցնի», ինչպես եղավ Սերգեյ Կիրիենկոյի պարագայում, մանավանդ եթե մինչ այդ Չեռնոմիրդինը հաջողությամբ ավարտի նախարարական աթոռների անդրկուլիսային առեւտուրը: Սրան կնպաստի նաեւ այն հանգամանքը, որ պատ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Դուման Ելցինին հրահրում է ակտիվ գործողությունների

Չեռնոմիրդինի թեկնածությունը հետ կոչելու Դումայի նախագահ Գենադի Սելեզնյովի հորդորը, իր հերթին, առ ոչինչ է համարել նախագահ Ելցինը եւ սահմանադրությամբ իրեն վերապահված իրավունքով վարչապետի պաշտոնում կրկին առաջադրել է վերոհիշյալ քվեարկության ժամանակ այդքան անփառունակ պարտություն կրած գործչին: Սրանով զրոյի է հավասարվել նախորդ շաբաթվա ողջ լարված աշխատանքը, որով վարչապետի պաշտոնակատարը եւ Դումայի ազդեցիկ խմբակցությունների ղեկավարները ջանում էին ստեղծել օրենսդիր եւ գործադիր մարմինների հետագա համագործակցությունն ապահովող քաղաքական համաձայնագիր: Ապշեցուցիչ է, բայց Դուման նույնիսկ հարկ չհամարեց քննարկել այդ բավական ծավալուն փաստաթուղթը, որի տակ կար նաեւ խորհրդարանական ձախ մեծամասնության առաջնորդ կոմկուսի ղեկավար Գենադի Զյուգանովի ստորագրությունը: Վերջինս իր կուսակցության ղեկավարության 5-ժամյա դռնփակ նիստում չէր կարողացել համոզել «կողմ» քվեարկելու անհրաժեշտությունը, թեկուզեւ ելնելով այն իրողությունից, որ երկիրը համակված ներկա ֆինանսական ճգնաժամում անթույլատրելի շռայլություն է օրինական կերպով հաստատված կառավարություն չունենալը (եթե այս պահին Ելցինին որեւէ բան պատահի, ապա վարչապետի պաշտոնակատարն իրավունք չունի նրան փոխարինելու, եւ երկիրը կմնա առանց ղեկավարի): Նկատենք նաեւ, որ կոմունիստների հետ Չեռնոմիրդինին «դեմ» էին քվեարկել թե Ժիրինովսկու լիբերալ-դեմոկրատները, թե Յավլինսկու «Յաբլոկոն», թե ավելի փոքր խմբակցությունները, բացառությամբ իշխանամետ «Մեր տունը Ռուսաստանն է» շարժման ներկայացուցիչների, որոնց առաջնորդը նույն ինքը Չեռնոմիրդինն է, իսկ խորհրդարանական խմբակցության ղեկավարը Ալեքսանդր Շոխինը: Ռուսական քաղաքական էլիտայի ներկա աննախադեպ բարոյազրկության անխախտ վկայությունն է, որ «դեմ» քվեարկողները չեն թաքցնում, թե իրենք առաջնորդվել են զուտ շահադիտական նկատառումներով: Ժիրինովսկին Բաղամի հայտնի չորքոտանու համառությամբ անվերջ կրկնում է, թե լիբերալ-դեմոկրատները «կողմ» կքվեարկեն միայն այն դեպքում, եթե Չեռնոմիրդինը խոստանա, որ կազմվելիք կառավարության մեջ ինքը, Վլադիմիր Վոլֆովիչը, զբաղեցնելու է առաջին փոխվարչապետի պաշտոնը, եւ իր հետ նախարարական պաշտոններ են ստանալու էլի մի 5-6 մարդ: Յավլինսկին հայտարարում է, թե «Չեռնոմիրդինը վարչապետ նշանակվելու բացարձակապես ոչ մի արժանիք չունի» անթաքույց ակնարկելով, թե ով ունի այդպիսի արժանիք: Զյուգանովը գտնում է, որ

ձգտում են օգտվել երկրի ներկա ծանր դրությունից եւ որքան կարելի է մեծ պատառ փախցնել իշխանության կարկանդակից: Սա շատ նման է նաեւ դեռեւս չսպանված արջի մորթին բաժան-բաժան անելու գզվռտոցի, եթե «արջ» ասելով նկատի առնենք նախագահին: Նախորդ հրապարակումներից մեկում նշել ենք, որ Չեռնոմիրդինին վերադարձնելով, Ելցինը կարծես թե ցուցաբերում է քաղաքական հետնաբեմ քաշվելու իր պատրաստակամությունը: Այդ էր վկայում նաեւ իշխանության թեւերի միջեւ լիազորությունների վերաբաշխման մասին արդեն հիշատակված քաղաքական համաձայնագրին հավանություն տալու նրա դիրքորոշումը, որը նախատեսում էր առաջիկա 1,5 տարում Դուման ցրելուց ձեռնպահ մնալու նախագահի պատրաստակամությունը՝ նույն ժամանակաշրջանում բացառելով նաեւ Դումայի կողմից կառավարությանն անվստահություն հայտնելը: Սակայն, ինչպես երեւում է, Դուման ձգտում է ավելիին, թերեւս, հույսը դնելով նաեւ այն բանի վրա, որ «անկյուն քշված» նախագահն այլեւս չի համարձակվի կտրուկ գործողությունների, ինչը կնշանակեր իրադրության պատասխանատվությունը լիովին իր վրա վերցնել: Շատ պատգամավորներ ենթադրում են, թե Ելցինը «աղոտ պատկերացում ունի տնտեսությունից եւ պատասխանատվություն չի ստանձնի»: Շատերը համոզված են նաեւ նախագահի ֆիզիկական անկարողության մեջ: Գրիգորի Յավլինսկին այս պատրանքին տուրք տվողներին զգուշացնում էր, թե «Ելցինը դեռ մրսելու է ձեզնից շատերի թաղման ժամանակ», սակայն, ինչպես երեւում է, սթափության այս կոչին ականջ դնողներ առայժմ շատ չկան: Այդ դեպքում ինչպե՞ս կզարգանան իրադարձությունները: Մեկնաբանները ուրվագծում են մի քանի սցենար. առաջին՝ Ելցինն օրենքով նախատեսված կարգով կշարունակի «ա

գամավորների մի զգալի մասը կվախենա Դուման ցրելու դեպքում գործազուրկ մնալու հեռանկարից: Երկրորդ՝ Ելցինը կձգտի ֆինանսական օգնության ծանրակշիռ խոստումներ ստանալ «Մեծ յոթնյակի» ղեկավարներից, այդ թվում օգտվելով Քլինթոնի մոսկովյան ներկա այցից, եւ դա նրան գործողությունների ազատություն կվերապահի: Դա նշանակում է, որ համառելու դեպքում Ելցինը կցրի խորհրդարանը, ինչը Ռուսաստանին խոստանում է նոր ընտրություններ եւ օրինականորեն հաստատված կառավարության տեւական բացակայություն, իսկ դա էլ ավելի կծանրացնի ժողովրդի վիճակը: Արդեն այժմ, որոշ փորձագետների հաշվումներով, Ռուսաստանում մնացել է մոտ 3 շաբաթվա սննդամթերք, եւ նկատի առնելով ֆինանսական հաշիվների սառեցումն արտասահմանյան բանկերում սննդամթերքի հետագա ներկրումը, որը կազմում է ռուսական շուկայում սպառվող ապրանքների 60 տոկոսը, իսպառ կդադարի: Դա սպառնում է վերածվել այնպիսի աղետի, որն ավարտվում է հեղափոխությամբ: Իսկ այդ ալիքը կարող է «սրբել» բոլորին: Երրորդ ամենանվազագույն հավանականությունն այն է, որ Ելցինը կգնա հետագա զիջումների՝ նշանակելով «ձախ» վարչապետ եւ «ձախ» կառավարություն, որի հետ անձամբ ինքը չի կարող աշխատել եւ որին կբոյկոտի ամբողջ աշխարհը՝ կրկին հարուցելով խորը սոցիալ-քաղաքական ցնցումների իրավիճակ: Նույն նավակով ալեկոծ օվկիանոս ելած բոլոր ուժերի համար այդ նավակը չափից ավելի «ճոճելը» չափազանց մեծ անպատասխանատվություն կլիներ եւ այս վտանգը գիտակցելու դեպքում ռուսական քաղաքական ուժերը կարող են իրար հետ «լեզու գտնել», եթե միայն Ա[illegible] լիովին չի զրկել ա[illegible] բանականությունից: Իսկ դա արդեն ամենամոտ ապագայում կերեւա:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

Չեռնոմիրդինը խստացնում է բանկային հսկողությունը

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի վարչապետի պաշտոնակատար Վիկտոր Չեռնոմիրդինը կարգադրություն է ստորագրել, որի համաձայն ՌԴ սուբյեկտների գործադիր իշխանության ղեկավարներին հանձնարարված է ՌԴ կենտրոնական բանկի մասնակցությամբ խիստ վերահսկողություն հաստատել արտարժութային արժեքների, կատարված աշխատանքների եւ մատուցված սպասարկումների դիմաց վարկային կազմակերպությունների կողմից հաշվարկները ժամանակին ապահովելու, բոլոր մակարդակների բյուջեների եւ ավանդատուների հանդեպ պարտավորությունները կատարելու նկատմամբ: Այսօր ՓՐԱՅՄ գործակալության ստացած փաստաթղթի տեքստի համաձայն, հաճախորդների հանձնարարությունների կատարումը ձգձգելու եւ հաճախորդների հաշիվներում միջոցները ժամանակին չփոխանցելու դեպքերի բացահայտման դեպքում ՌԴ կառավարությունը պահանջում է վարկային կազմակերպությունների, ինչպես նաեւ նրանց ղեկավարների նկատմամբ կիրառել «Ռուսաստանի Դաշնության օրենսդրությամբ սահմանված ներգործության միջոցներ», ընդհուպ բանկային գործառնություններ իրականացնելու թույլտվությունը ետ վերցնելը:

Տոկիոյի ֆոնդային սակարանում Նիքեյի ցուցիչը նվազեց եւս 1,27 տոկոսով

ՏՈԿԻՈ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ճապոնիայի կառավարությունն «անչափ անհանգստացած է» Տոկիոյի ֆոնդային սակարանում բաժնետոմսերի փոխարժեքների նոր զգալի անկմամբ, որը հրահրվել է Նյու Յորքում արժեթղթերի գնանշումների փլուզմամբ, որտեղ Դոու Ջոնսի ցուցիչը նվազել էր 6,3 տոկոսով: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, այդ մասին այսօր այստեղ կայացած մամլո ասուլիսի ժամանակ հայտարարել է նախարարների կաբինետի գլխավոր քարտուղար Հիրոմու Նոնական: Այսօր Տոկիոյի ֆոնդային սակարանում սակարկությունները վերստին սկսվեցին բաժնետոմսերի փոխարժեքների կտրուկ անկմամբ: Նրա աշխատանքի առաջին րոպեներին անմիջապես 400 կետով զահավիժել է Նիքեյ ցուցիչը, որն արտացոլում է երկրի 225 առաջատար ընկերությունների արժեթղթերի միագումար գնանշումները: Դրանից հետո իրադրությունը փոքր-ինչ կարգավորվել է: Առավոտյան սակարկությունների ավարտին Նիքեյ ցուցիչի անկումը երկուշաբթի օրվա մակարդակի համեմատությամբ կազմել է 1,27 տոկոս: Ներկայումս կազմում է 13.929 կետ: Նիքեյ ցուցիչի անկումը կապված է երկուշաբթի օրը Նյու Յորքի ֆոնդային սակարանում տեղի ունեցած աղ[illegible]ի փլուզման հետ:

Կանադայում տնտեսական անկման ակիզբ են կանխագուշակում

ՕՏՏԱՎԱ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Տորոնտոյի ֆոնդային սակարանում երկուշաբթի օրը տեղի ունեցած սակարկությունների ընթացքում Կանադայի 300 խոշորագույն ընկերությունների ցուցիչը նվազել է 236 կետով: Իսկ ընդհանուր առմամբ վերջին շաբաթվա ընթացքում այս ընկերությունների արժեթղթերն արժեզրկվել են 26 տոկոսով, ինչի հետեւանքով այս ցուցիչը իջել է մինչեւ 1996 թվականի մակարդակ: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, շատ փորձագետներ ներկայիս ճնշող դինամիկան բացատրում են Ռուսաստանում եւ այլ երկրներում շուկայի ծավալով պայմանավորված ֆինանսական եւ քաղաքական բարդություններով: Երրորդ ամիսն է, ինչ շարունակ նվազում է Կանադայի համախառն ներքին արդյունքի ծավալը, եւ արդեն հայտնվել են մարդիկ, ովքեր 1999 թվականին տնտեսական անկման սկիզբ են կանխագուշակում:

Շքեղ ավտոմեքենաները դառնում են մատչելի

Մրցակցության պայմաններում գոյատեւելու նպատակով ավտոմոբիլաշինական ընկերությունները դիմում են զանազան հնարքների: Այսպես, ընթացիկ տարվա աշնանը բրիտանական «Յագուար» ֆիրման մտադիր է Ֆրանսիայում վաճառքի հանել ընդամենը 200 հազար ֆրանկ (մոտ 34 հազար դոլար) արժողությամբ նոր մոդել: Դա բավական մատչելի գին է համարվում շքեղ ավտոմեքենայի համար, որը, ի դեպ, առաջին անգամ հանդերձավորվելու է դիզելային շարժիչով: Այս փոքրիկ հեղաշրջումը 1989 թ. ամերիկյան «Ֆորդի» կողմից բրիտանական «Յագուարի» կլանման հետեւանքներից մեկն է: Այն ժամանակ «Յագուարը» հայտնվել էր սնանկացման եզրին: Առհասարակ շքեղ ավտոմեքենա արտադրող ֆիրմաներում անհրաժեշտ են խոշոր ներդրումներ, որոնք կապված են արտադրանքի արհեստագործական բնույթի եւ նմուշների մշտական նորացման հետ:

1990-ական թթ. ֆինանսավորման հետ կապված բարդությունները էլ ավելի խորացան: «Ճգնաժամի պայմաններում նույնիսկ հարուստները սկսեցին փողերը հաշվել», դժգոհում է իտալական «Ֆեռարի» ֆիրմայի գործակալներից մեկը: «Յագուարի» օրինակը եզակի չէ. շքեղ ավտոմեքենա արտադրող ֆիրմաների մեծամասնությունը դաշինքներ են կնքել ավտոմոբիլաշինական խոշոր ընկերությունների հետ: Ամերիկայում «Ջեներալ Մոթորզը» տիրացել է «Կադիլակին» եւ «Շեւրոլեին»: Եվրոպայում «Ֆիատը» վերահսկողության է հասել «Ֆեռարիի» եւ «Մազերատիի» նկատմամբ: Ամերիկյան «Ֆորդը» ձեռք է բերել բրիտանական «Աստոն Մարտին» եւ «Յագուար» ֆիրմաների բաժնետոմսերի մեծ մասը: Գերմանական «Ֆոլկսվագենը» գնել է բրիտանական «Բենթլին» եւ իտալական «Լամբորգինին», իսկ «BMW»-ն ձեռք է բերել անգլիական «Ռոլս Ռոյսը»:

Փոխվում են բաժնետերերը, փոխվում է եւ ռազմավարությունը: Շքեղ ավտոմեքենա արտադրող ֆիրմաները վերջերս սկսել են ավելի մեծ կարեւորություն տալ քանակին, քան որակին՝ գներն իջեցնելով՝ նրանք ավելացնում են վաճառքի ծավալները: Այս եղանակն առայժմ լավ արդյունքներ է տալիս: Գերմանական «Պորշ» ֆիրմայի «Բոքստեր» մոդելի ավտոմեքենաները մեծ հաջողությամբ վաճառվում են մոտ 46 հազար դոլարով, իսկ ամերիկյան «Շեվրոլե Կամարոն» կարելի է ձեռք բերել ընդամենը 26 հազար դոլարով: Իտալական «Ֆեռարին» ներկայումս հաջողությամբ վաճառում է F 355 մոդելը 130 հազար դոլարով, որն ավելի էժան է, քան «Մերսեդես CL» ավտոմեքենան:

Շքեղ ավտոմեքենաների գների այս անկումը չի՞ վնասում արդյոք նրանց ավանդական նկարագրին: «Ֆեռարիի» ֆրանսիական մասնաճյուղի տնօրեն Դանիել Մարենի կարծիքով «շքեղ ավտոմեքենաները պարտավոր են պահպանել իրենց բացառիկությունը»: Իրոք, մինչ «Մերսեդեսը» վաճառում է տարեկան 47 հազար ավտոմեքենա, իտալական «Ֆեռարին» արտադրում է ընդամենը 3800 մեքենա: Ֆինանսական վերլուծաբան Բեատրիս Ֆուսա-Տոման ծայրահեղության մեջ ընկնելով նույնիսկ պնդում է. «Պերճանքի ֆիրմաներն իրար ավելի լավ են հասկանում, այնպես որ ավելի ճիշտ կլիներ, եթե «Յագուարին» տիրանար ոչ թե «Ֆորդը», այլ «Շանելը»: Անշուշտ, շքեղ ավտոմեքենաների էժանացումը կապված է որոշակի ռիսկի հետ: Այսպես, «Էքսպրես» հանդեսի տեղեկատվության համաձայն, ինքնարժեքի իջեցման նպատակով «Յագուարը» շուտով օգտագործելու է «Ֆորդ Լինքոլնի» շրջանակները, զսպանակները եւ էլեկտրոնային սարքերը: Դրա հետեւանքով կարող է ընկնել «Յագուարի» նոր մոդելների վարկանիշը: «Ռոլս Ռոյսը» եւ «Բենթլին» հետեւելու են նույն ուղեգծին: Մինչեւ 2002 թվականը այդ ֆիրմաների տարեկան արտադրության ծավալը հնգապատկվելու է: Ստեղծվելու են նոր, առավել գրավիչ նմուշներ: Իսկ երբ «Ռոլս Ռոյսն» սկսեն վաճառել 170 հազար դոլարից էլ ցածր գներով, դա արդեն իսկական հեղափոխություն կլինի ավտոմոբիլաշինության մեջ:

Պ. Բ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Հնչեց առաջին զանգը հանրապետության դպրոցներում

Աշնան առաջին օրը հանրապետության բոլոր դպրոցներում հնչեց առաջին զանգը: Վաղ առավոտից Երեւան քաղաքը գեղեցկացել էր ժպտադեմ, կոկիկ հագնված եւ ծաղկեփնջերով դեպի դպրոց շտապող առաջին դասարանցիներով: Այսպես սկսվեց դպրության շաբաթը, որի ընթացքում կառավարության եւ քաղաքային համայնքների ղեկավար ներկայացուցիչները կայցելեն դպրոցներ, նվիրատվություններ կարվեն, իսկ սեպտեմբերի 5-ին, ժամը 11-ին Մատենադարանի տարածքում եւ քաղաքի պուրակներում ողջույնի խոսքով առաջին դասարանցիներին կդիմեն տասներորդցիները, քաղաքապետարանի կրթության վարչության պետ տիկ. Ս. Խրիմյանը եւ Մատենադարանի տնօրեն Ս. Արեւշատյանը: Այդ օրը 100 առաջին դասարանցիներ կստանան գրքեր եւ նվերներ, իսկ Արամ Խաչատրյան համերգասրահում կտրվի համերգ «Փոքրիկ երգիչներ» երգչախմբի ուժերով: Ներկաներին կողջունի Երեւանի քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանը: Այդ օրին Երեւան քաղաքի զբոսայգիների կարուսելները կաշխատեն անվճար:

Աշնան առաջին օր, սպասված ու հաճելի ընդունելություն Երեւանի Վահան Թեքեյանի անունը կրող կրթահամալիրում: Կրթահամալիրի պարային ստուդիայի սաները «Քոչարի» պարով ասմունքով հյուրերին հիացրին: Առաջին դասարանցիներին իր բարեմաղթանքով դիմեց կրթահամալիրի տնօրեն Անահիտ Խալաթյանը: «44-րդ անգամ Վ. Թեքեյանի կրթահամալիրում, արդեն ավանդույթ դարձած աշնանային մեր հանդիպումը, ասաց նա, ջերմություն, սեր, մտերմություն եւ հարազատություն է սերմանում մեր հոգիներում, խորացնելով փոխըմբռնումը եւ վստահությունը: 44-րդ անգամ կրթօջախն իր դռներն է բացում հերթական սերունդ ընդունելու համար: Այս տարի նրանց թիվը 150-ի է հասել, թող նրանց մուտքը բարի եւ աստվածահաճո լինի»:

Առաջին զանգի երկար հնչյունների տակ, ձեռք-ձեռքի, բազմերանգ ծաղկեփնջերով 150 հայ փոքրիկներ առաջին անգամ ոտք դրեցին կրթօջախ եւ դարձան սաները մեծ բանաստեղծ Վահան Թեքեյանի անունը կրող կրթահամալիրի: Իսկ նրա վերանորոգման ողջ աշխատանքները իրենց վրա էին վերցրել հատկապես տեր եւ տիկին Վարդգես եւ Ռիտա Պալյանները: Սալաթիա-Սեբաստիա համայնքի քաղաքապետ Վահան Զատիկյանը, որը սեպտեմբերի 1-ի կապակցությամբ 150 առաջին դասարանցիների նվիրեց գրենական պիտույքներ եւ «Այբբենարան»: Անմասն չմնացին նաեւ ծնողներ Սամվել Ավետիսյանը, Սուրադ Սուրադյանը, Արթուր Եղոյանը, Գասպար Ղարագյոզյանը, ակամա հիշեցնելով Վ. Թեքեյանի խոսքերը «Կեցցեն անոնք, որ կայրին ազգին սիրովն անձկագին»:

Իսկ հարեւան Դանիել Վարուժանի անունը կրող դպրոց էին եկել ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանը, կրթության եւ գիտության նախարարության եւ համայնքի ղեկավար ու պատասխանատու հյուրեր, ողջունելու դպրության շաբաթի բացումը եւ առաջին դասարանցիների մուտքը մայր դպրոց: Պրն Քոչարյանը ողջույնի խոսքով շնորհավորեց առաջին դասարանցիներին, ծնողներին եւ ուսուցչական ողջ կոլեկտիվին եւ խոստացավ մոտակա ժամանակներում ավելացնել մանկավարժների աշխատավարձը: Վերջում բոլոր առաջին դասարանցիներին բաժանվեցին նվերներ եւ անվճար «Այբբենարաններ», համայնքի կողմից:

Այսօր նաեւ իրենց դռները վերաբացեցին Գյումրիի եւ Կարպիի Վ. Թեքեյանի կրթօջախները, ընդունելով 160 առաջին դասարանցի:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱՆՎԱՐՅԱՆ
ԹՄՄ լրատվության բաժնի պատասխանատու

Շնորհանդես

Բանաստեղծ, Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակից, նախկին ռազմագերի Աղաբեկ Գեւորգյանի (Գերմանիա) «Ուշացած հանդիպում» ժողովածուի շնորհանդեսը տեղի կունենա Հայաստանի գրողների միության դահլիճում, 1998 թ. սեպտեմբերի 3-ին, ժամը 15:00-ին:

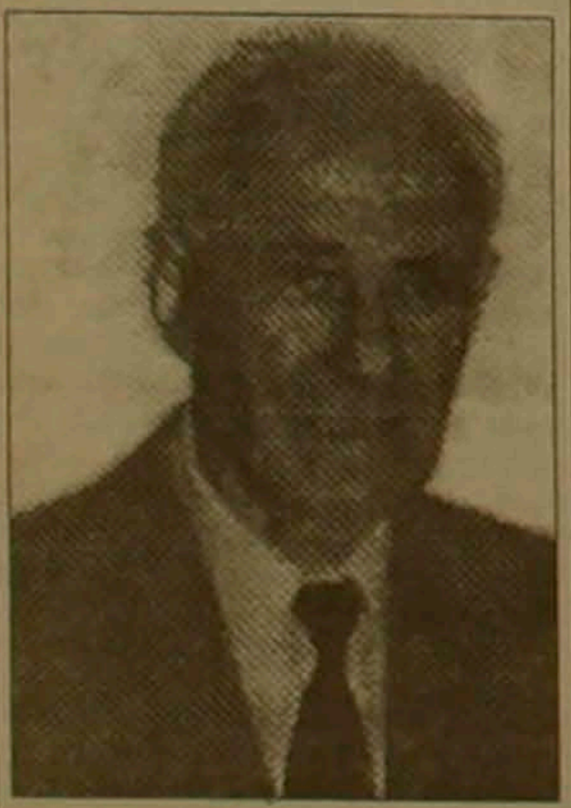

Ծրագրում.
Գերված բանաստեղծը,
բանախոս Սասուն Գրիգորյան
Գրողների, գիտության, մշակույթի գործիչների, Հայրենական մեծ պատերազմի վետերանների ելույթներ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
ՌԱԶՄԱԳԵՐԻՆԵՐԻ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Թիվ 83 դպրոցը վերանվանվեց Համբարձում Գալստյանի անվամբ

Երեկ Երեւանի Օրբելու փողոցի թիվ 83 դպրոցը վերանվանվեց Համբարձում Գալստյանի անվամբ:

Արարողությանը ներկա էին Երեւանի քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանը, փոխքաղաքապետ Կամո Արեյանը, Վազգեն Մանուկյանը, Դավիթ Վարդանյանը, Սերգեյ Պողոսյանը, Համբարձում Գալստյանի հարազատները: Համբարձում Գալստյանի նախկին օգնական Սերգեյ Պողոսյանի խոսքերով քանի որ մասնագիտությամբ Համբարձում Գալստյանն ազգագրագետ էր, ուստի դպրոցն այսուհետ ազգագրության թեքումով է լինելու:

Դպրոցի տնօրեն Սամվել Պապրոյանի խոսքերով, շենքի կապիտալ վերանորոգման համար կատարվել է 40 մլն դրամի աշխատանք, այդ թվում 10 հազար քմ հարդարման աշխատանք, փոխվել է 1500 քմ մանրահատակ, վերափոխվել 70 դուռ, 200 պատուհան, 700 աշակերտի համար պատրաստվել դպրոցական կահույք: Պրն Պապոյանը շնորհակալություն հայտնեց աշխատանքներն իրականացնող բոլոր կազմակերպություններին, քաղաքապետարանին եւ կրթության վարչությանը, ծնողական համայնքին, աշակերտներին եւ մասնավորապես «Համբարձում Գալստյան» հիմնադրամին, եւ բոլորին հանձնեց հուշանվերներ:

Այնուհետեւ ներկաները մեկ րոպե լռությամբ հարգեցին վաղամեռի հիշատակը եւ երախտիքի խոսքերով մտաբերեցին 88-ի շարժումից մինչեւ նրա կյանքի վերջին ժամանակահատվածը:

Ա. Ս.

Քուչակ. Նանսենի ավանդները շարունակվում են նվիրագործության ձեւով

ԱՇՏԱՐԱԿ, 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արագածոտնի մարզի Քուչակի միջնակարգ դպրոցում նոր ուսումնական տարվա առաջին զանգին նախորդեց դպրոցական նորակառույց մասնաշենքի բացումը: Փախստականների Նորվեգական խորհրդի ներդրած 40 հազար դոլարով կառուցված շինությունը նախատեսված է 200 աշակերտի համար, ինչը հնարավորություն է տալիս դասերն անցկացնել մեկ հերթով:

Մարզպետարանի լրատվության բաժնում տեղեկացրին, որ նորվեգացիները կառուցել են նաեւ 600 մետր երկարությամբ ջրատար, որի շնորհիվ դպրոցն ապահովվել է խմելու ջրով:

Փախստականների նորվեգական խորհրդի նախագահ Յան Վիլյումսենի ասելով, այդ նվիրատվությունը նորվեգացի ժողովրդի հերթական բարեգործությունն է Հայաստանում, իսկ Արագածոտնի մարզպետ Հրայր Կարապետյանը դա որակեց որպես Նանսենի ավանդների շարունակության առհավատչյա:

ԳՅՈՒՄՐԻ

Առաջին զանգը քարաշեն դպրոցում

Շուրջ 10-ամյա տնակային գոյությունից հետո նոր ուսումնական տարվա առաջին զանգը եռահարկ, ընդարձակ ու հարմարավետ քարե շենքում դիմավորեցին Գյումրիի 14-րդ եւ 16-րդ դպրոցների աշակերտներն ու ուսուցիչները: Մինչ երկրաշարժը քաղաքի երաժշտական ուսումնարանին պատկանող այս շինությունը վերակառուցվել եւ երկու դպրոցների համատեղ օգտագործմանն է հանձնվել ՀԲԸՄ եւ ՀՀ պետբյուջեի միջոցներով: Շինարարության ընթացքը մշտապես եղել է Լուիզ Մանուկյան Սիմոնի ուշադրության կենտրոնում: Հերթափոխում 600 աշակերտական տեղով կառույցը բարձր որակով շահագործման են հանձնել «Շիրակշին» ՓԲԸ-ի շինարարները:

Օգոստոսի 31-ին 264 աշակերտական տեղով, սոցներդրումների հիմնադրամի միջոցներով կառուցված դպրոցական նոր շենք շարք մտավ նաեւ Շիրակի մարզի Ջրառատ գյուղում: Ինչպես տեղեկացրեց մարզպետարանի քաղաքաշինության վարչության պետ Ժորա Սիմոնյանը, հոկտեմբեր ամսին մարզկենտրոն Գյումրիում կհանձնվեն տարբեր ֆինանսավորողների միջոցներով կառուցված եւս 2 դպրոցական շենքեր, իսկ մինչեւ տարեվերջ՝ մեկական դպրոց Արթիկում (մասնակի շահագործում) եւ Գետափ գյուղում:

Գ. Մ.

ՎԱՆԱՁՈՐ

Կրթահամալիրի կրտսեր դպրոցը նոր շենքում

Երեկ Վանաձորի նախկին թիվ 22 մանկապարտեզի տեղում հանդիսավորությամբ բացվեց Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն Առաջինի անվան կրթահամալիրի կրտսեր դպրոցը, որը նախատեսված է 250 աշակերտի համար: Երկհարկ հարմարավետ շենքի կառուցումը ֆինանսավորել են ՀՀ սոցիալական ներդրումների հիմնադրամը, Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածինը եւ Լոռու մարզպետարանը: Շինարարությունն իրականացրած «Կանակա» ԲԲԸ տնօրեն Հայկ Հովիվյանից տեղեկացանք, որ կառույցի համար ծախսվել է 135 հազար դոլար: Պահպանվել է մանկապարտեզի միայն առաջին հարկը, շենքը գրեթե ամբողջությամբ նոր է կառուցվել: Բացմանը ներկա էին եւ բարեմաղթանքի խոսքեր ասացին կրթահամալիրի գլխավոր տնօրեն Գագիկ Աթաբեկյանը, Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանը, Գուգարաց թեմի առաջնորդ Սեպուհ եպիսկոպոս Չուլջյանը, Երեւանի պետհամալսարանի աստվածաբանության ֆակուլտետի դեկան Շահե արքեպիսկոպոս Աճեմյանը, սոցներդրումների հիմնադրամի տնօրեն Գագիկ Խաչատրյանը եւ ուրիշներ: Բացումից հետո տեղի ունեցավ համերգ, իսկ շենքի բակում բացվել էր կրթահամալիրի մշակույթի դպրոցի սաների գեղանկարչական աշխատանքների ցուցահանդեսը: Գեղանկարիչ Մովսես Պողոսյանից տեղեկացանք, որ շնորհալի երեխաներից ոչ բոլորի գործերն են ընդգրկված այդ ցուցահանդեսում:

Սեպտեմբերի 1-ին Վանաձորի տնակային դպրոցներից եւս մեկն ունեցավ շենքային պայմաններ

Միավորվել են թիվ 18 եւ 14 դպրոցները, կազմավորվել է մեկ դպրոց, որն այսուհետ կկոչվի Ազատ Խլղաթյանի անվան թիվ 18 դպրոց: Դպրոցի տնօրեն Արմեն Մարբյանից տեղեկացանք, որ շուրջ 1300 աշակերտ ուսումնառությունը կանցկացնի նորմալ պայմաններում եւ ամեն ինչ կարվի 2 դպրոցների ուսուցիչներին եւ սպասարկող անձնակազմին աշխատատեղերով ապահովելու համար: Սոցներդրումների հիմնադրամի միջոցներով ուսումնառությանը զուգընթաց կշարունակվի շենքի վերանորոգումը, որն իրականացնում է «Ա. Հակոբյան» ՍՊԸ-ն: Այն կավարտվի մինչեւ նոյեմբերի 1-ը: Այս նախաձեռնության հեղինակը Ազգային ժողովի պատգամավոր Վիկտոր Դալլաքյանն է, որի ջանքերով մեծ աշխատանք է տարվում Լոռու եւ Շիրակի մարզի կրթօջախների ու բուժհիմնարկների համար շենքային պայմաններ ստեղծելու ուղղությամբ:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ՏԱՐԵԹՎԵՐ

Սեպտեմբերյան հիշարժան օրացույց

Դպրության եւ գիտության օրը (1.9):

Բարդուղիմեոս Ֆանարջյան (1.9.1898-9.4.1976)- ռենտգենաբան, 100-ամյակը:

Ավետիս Թերզիբաշյան (2.9.1873-31.3.1947)- գրող, հաս. քաղ. գործիչ, 125-ամյակը:

Արտաշես Հարությունյան (3.9.1873-16.8.1915)- բանաստեղծ, բանասեր, թարգմանիչ, 125-ամյակը:

Նիկողայոս Բունիաթյան (5.9.1878-13.12.1943)- ճարտարապետ, 120-ամյակը:

Սարգիս Բաղդասարյան (5.9.1923)- քանդակագործ, 75-ամյակը:

Եվգենի Բայբուրդյան (6.9.1898-7.9.1941)- հնագետ, 100-ամյակը:

Ժորա (Գեւորգ) Հարությունյան (7.9.1928) դրամատուրգ, 70-ամյակը:

Ռասուլ Համզաթով (8.9.1923)- Դաղստանի ժողովրդական բանաստեղծ, 75-ամյակը:

Լրագրողների համերաշխության միջազգային օրը (8.9):

Լեւ Տոլստոյ (9.9.1828-1910)- ռուս գրող, 170-ամյակը:

Մխիթար Ջրբաշյան (11.91918-1994)- մաթեմատիկոս, 80-ամյակը:

Առաքել Արարատյան (13.9.1808-3.2.1887)- բանասեր, մանկավարժ, 190-ամյակը:

Գրիգոր Խալաթյանց (15.9.1858-8.2.1912)- հայագետ, պատմաբան, բանասեր, մանկավարժ, մշակութային գործիչ,140-ամյակը:

Ռաֆայել Իսրայելյան (17.9.1908-8.9.1973)- ճարտարապետ, 90-ամյակը:

Աշոտ Աբրահամյան (17.9.1918-16.4.1985)- լեզվաբան, 80-ամյակը:

Վիկտոր Համբարձումյան (18.9.1908-12.8.1996)- աստղաֆիզիկոս, 90-ամյակը:

Ֆադեյ Սարգսյան (18.9.1923)- ակադեմիկոս, պետական գործիչ, 75-ամյակը:

Գեւորգ Հայրյան (18.9.1913)- գրականագետ, արձակագիր, 85-ամյակը:

Սարգիս Հարությունյան (22.9-.1928)- բանասեր, բանագետ, 70-ամյակը:

Լեւոն Բաշալյան (24.9.1868-2.2.1943)- գրող, հրապարակախոս, հաս. գործիչ, 130-ամյակը:

Էդվարդ Ջրբաշյան (24.9.1923)- գրականագետ, 75-ամյակը:

Իսպիր Խարաջանյան (25.9.1908-12.3.1997)- դիրիժոր, 90-ամյակը:

Ջորջ Գերշվին (26.9.1898-11.7.1937)- ամերիկացի կոմպոզիտոր, դաշնակահար, 100-ամյակը:

Ծովակ Համբարձումյան (26.9-.1923)- կոմպոզիտոր, 75-ամյակը:

Արմենակ Տեր-Աբրահամյան (28.9-.1898-11.12.1951)- երգիչ, 100-ամյակը:

Տիգրան Նազարյան (29.9.1858-14.9.1926)- խմբագիր, հրատարակիչ, հաս. գործիչ, 140-ամյակը:

Սուրեն Մելիք-Իսրայելյան (29.9-.1908-12.3.1975)- բժիշկ, վիրաբույժ, 90-ամյակը:

Սահակ Ա Պարթեւ (29.9.348-7.9.439)- եկեղեցական, քաղաքական եւ մշակութային գործիչ, հայոց կաթողիկոս, 1650-ամյակը:

Տ. ՀՈՎՆԱՆՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ՖՈՒՏԲՈԼ

Հայաստանի հավաքականը պատրաստվում է

Առջեւում Եվրոպայի առաջնության ընտրական խաղերն են

Սեպտեմբերի 5-ը ֆուտբոլային մեծ օր է լինելու Եվրոպայում: Այդ օրը շատ երկրներ աշխարհամասի 2000 թվականի առաջնության ընտրական խաղեր կանցկացնեն 9 խմբերում:

Երեք օր հետո 4-րդ խմբում իր առաջին հանդիպումը կանցկացնի նաեւ Հայաստանի հավաքականը: Մեր հանրապետության ընտրանին, նախապատրաստվելով խմբային մրցաշարին, վերջին մի քանի ամիսների ընթացքում տարբեր տեւողության երեք հավաք է անցկացրել, ունեցել է մի քանի ընկերական հանդիպումներ: Առաջիկա խաղը Հայաստանի հավաքականը անցկացնելու է փոքրիկ երկիր Անդորրայի հավաքականի հետ: Օգոստոսի 31-ից մեր թիմը Երեւանում կրկին կարճատեւ հավաք է անցկացնում, որը կնպաստի տարբեր օղակների փոխհամագործակցության բարելավմանը:

Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Սուրեն Բարսեղյանն ու մարզիչ Արոտ Խաչատրյանը հավաքին հրավիրել են 22 ֆուտբոլիստների:

Դարպասապահներ. Ռոման Բերեզովսկի («Զենիթ», Սանկտ Պետերբուրգ), Հարություն Աբրահամյան («Երեւան», Երեւան), Սայիս Աղաջյան («Արարատ», Երեւան):

Պաշտպաններ. Տիգրան Գսպեյան («Ցեմենտ», Արարատ), Ֆելիքս Խոջոյան («Շիրակ», Գյումրի), Երվանդ Կրբաշյան («Իրտիշ», Օմսկ), Սարգիս Հովսեփյան («Զենիթ», Սանկտ Պետերբուրգ), Երվանդ Սուքիասյան (-), Հարություն Վարդանյան (-), Սարգիս Հովհաննիսյան («Լոկոմոտիվ», Մոսկվա), Արթուր Մկրտչյան («Տորպեդո», Մոսկվա), Վարդան Խաչատրյան («Կոտեսդաղ», Աշխաբադ):

Կիսապաշտպաններ. Արթուր Ոսկանյան («Ցեմենտ», Արարատ), Ալբերտ Սարգսյան («Լոկոմոտիվ», Մոսկվա), Արտաշես Ադամյան («Կրիստալ», Սմոլենսկ), Արմեն Ադամյան («Կրիստալ», Սմոլենսկ), Հարություն Կարապետյան («Գալաքսի», ԱՄՆ):

Հարձակվողներ. Տիգրան Հովհաննիսյան («Ցեմենտ», Արարատ), Տիգրան Եսայան («Երեւան», Երեւան), Արա Հակոբյան («Դվին», Արտաշատ), Արմեն Շահգելդյան («Լոռի», Լոռի), Գառնիկ Ավալյան («Կռիլյա Սովետով», Սամարա):

Ֆուտբոլիստները օրվա ընթացքում պարապում են երկու անգամ: Խաղադաշտում անցկացվող ծանրաբեռնված մարզումների ընթացքում մեծ ուշադրություն է դարձվում մեր խաղացողների ֆիզիկական, տեխնիկական ու տակտիկական ունակությունների զարգացմանը: Մարզիչները մեծ դեր են հատկացնում նաեւ ֆուտբոլիստների հոգեբանական պատրաստվածությանը:

- Շատերն ասում են, թե լավ է, որ առաջին խաղում թույլ մրցակցի հետ ենք հանդիպելու, զրույցի ժամանակ ասաց Սուրեն Բարսեղյանը: Սակայն մեր օրերում թույլ մրցակիցներ չկան, բոլորի հետ պետք է խաղալ ուժերը հավաքած: Չեմ դադարում ֆուտբոլիստներին կրկնել, որ Անդորրային չպետք է թերագնահատել: Պետք է ասել, պետք է պայքարել լրիվ ուժով: Իսկ որ խմբում չափազանց ուժեղ մրցակիցներ են մեզ բաժին ընկել, անվիճելի է: Մենք այնուհետեւ մրցելու ենք նաեւ Ֆրանսիայի, Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Իսլանդիայի հավաքականների հետ:

Նախատեսվում է, որ հավաքականի ֆուտբոլիստները, բաժանված երկու մասի, ստուգողական հանդիպում կանցկացնեն: Իսկ սեպտեմբերի 5-ին մայրաքաղաքի «Հրազդան» խաղադաշտ դուրս կգան Հայաստանի եւ Անդորրայի հավաքականները:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Ռուս մարզիկների առավելությամբ

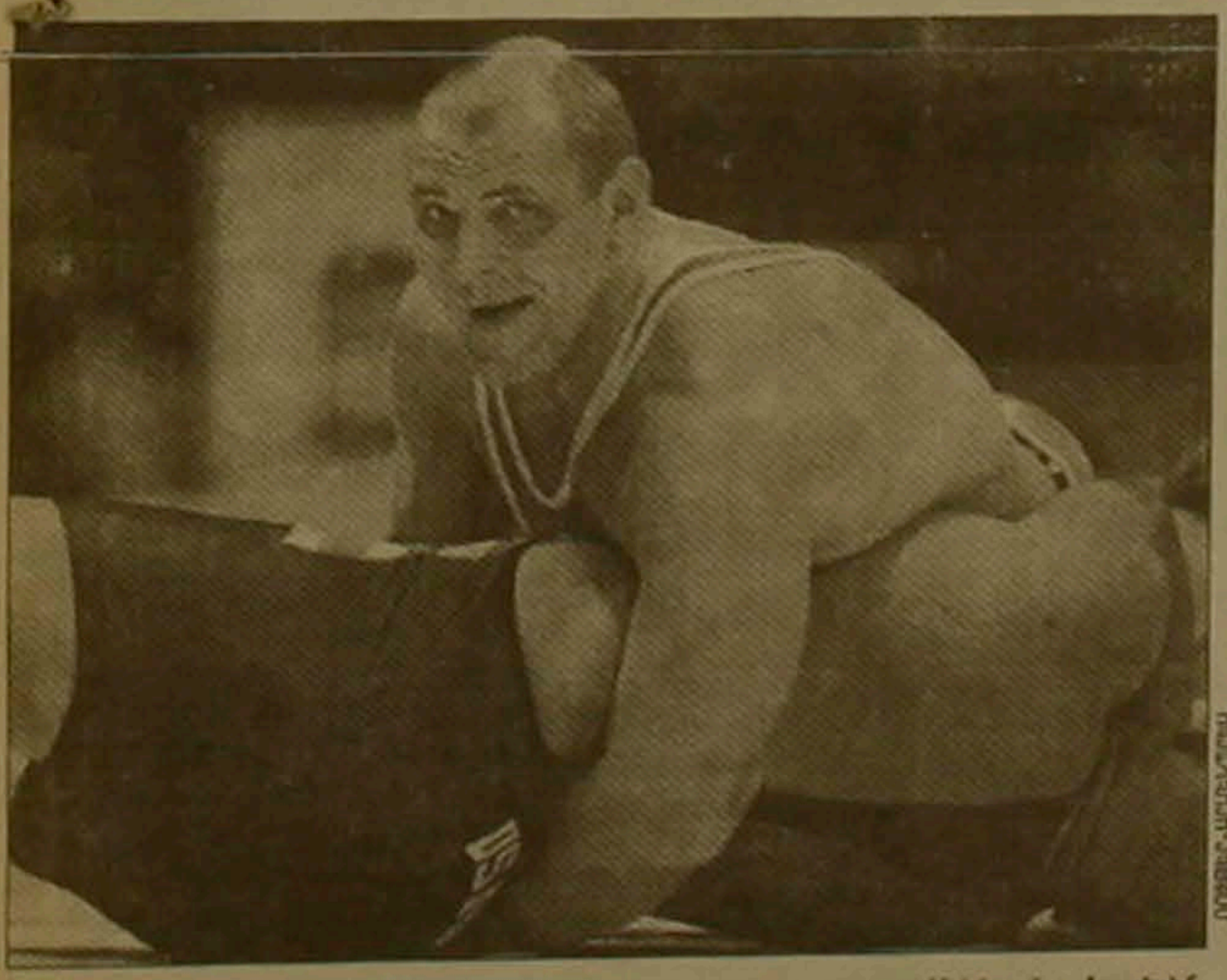

Ալեքսանդր Կարելին

Նվենդիայի Եվլե քաղաքում ավարտվեց հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի աշխարհի հերթական առաջնությունը:

Ցավոք, մեր հանրապետության երեք ներկայացուցիչները՝ Արմեն Թովմասյանը, Արթուր Սարգսյանը եւ Լեւոն Գեղամյանը մրցանակային տեղեր գրավել չկարողացան եւ վերադարձան առանց մեդալների:

Թիմային հաղթանակը տարան Ռուսաստանի ըմբիշները: Նրանք շահեցին խաղարկված 8 չեմպիոնական ոսկե մեդալների ուղիղ կեսը: Ցուրահատուկ ռեկորդ սահմանեց Նովոսիբիրսկցի հսկա Ալեքսանդր Կարելինը, որը 8-րդ անգամ նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի կոչումը ծանր քաշում: Նա վճռական գոտեմարտում հաղթեց ամերիկացի Մաթ Ղաֆարին: Այսպիսով, կրկնվեց Ատլանտայի օլիմպիադայի եզրափակիչը: Ռուսներին եւս երեք ոսկե մեդալ բերեցին Ալեքսանդր Տրետյակովը (69 կգ քաշային կարգ), Ալեքսանդր Մենշիկովը (85 կգ) եւ Գոգի Կոգուաշվիլին (97 կգ): Նշենք, որ վերջինս աշխարհի չեմպիոն դարձավ 4-րդ անգամ:

ՀԵԾԱՆՎԱՅԻՆ ՍՊՈՐՏ

103-րդ առաջնությունն ավարտվեց

Ֆրանսիայի Բորդո քաղաքում անցկացվեց հրապարակային հեծանվավազքի աշխարհի 103-րդ առաջնությունը: Այն ավարտվեց ֆրանսիացիների փայլուն հաջողությամբ, որոնք նվաճեցին խաղարկվող ոսկե մեդալների կեսից ավելին:

Արագավազքում հեծանվահրապարակի տերերն իրենց հավասարը չունեցան: Տղամարդկանցից ոսկե մեդալ նվաճեց Ֆլորիան Ռուսսոն, կանանցից՝ Ֆելիցիա Բալանժեն: Ի դեպ սա ֆրանսուհու 4-րդ չեմպիոնական կոչումն էր արագավազքում: Սակայն նա չբավարարվեց դրանով եւ ոսկե մեդալ նվաճեց նաեւ տեղից 500 մ վազքում: Սա Բալանժեի ընդհանուր առմամբ 8-րդ հաղթանակն էր աշխարհի առաջնություններում: Նա միաժամանակ աշխարհի նոր ռեկորդ սահմանեց. այժմ այն 34,01 վայրկյան է:

Կանանց 3000 մ հետապնդումով վազքում չեմպիոնուհի դարձավ ավստրալուհի Լակկի Տայլեր–Շերմանը, որը եզրափակիչում առավելության հասավ Լեոնտիեն վան Մոռսելի (Հոլանդիա) նկատմամբ:

Կերիա մրցաձեւում աշխարհի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց ֆավորիտը՝ Գերմանիայի մարզիկ Ենս Ֆիդլերը:

Առաջնության ամենախոշոր անակնկալը 4000 մ թիմային վազքում Ուկրաինայի քառյակի հաղթանակն էր: Ալեքսանդր Սիմոնենկոն, Ալեքսեյ Ֆեդենկոն, Սերգեյ Մատվեեւը եւ Ռուսլան Պոդգորնովը բոլորի համար անսպասելիորեն եզրափակիչում հաղթեցին Գերմանիայի շատ ուժեղ թիմին եւ նվաճեցին չեմպիոնական ոսկե մեդալները: Այս մրցաձեւում մեծ հիասթափություն ապրեցին ֆրանսիացիները: Երրորդ տեղի համար պայքարում նրանց քառյակը զիջեց իտալացիներին:

25 կմ խմբային անհատական վազքում վստահ հաղթանակ տարավ Դոնում Ռուանան (Իսպանիա): 60 կմ թիմային վազքում մեծ առավելությամբ չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Բելգիայի հավաքականը (Էթիեն դե Վիլդ, Մեթյու Գիլմոր), որը վաստակեց 34 միավոր: Երկրորդ տեղը գրաված իտալացիները եւս մնացին 12 միավորով:

Ֆելիցիա Բալանժե

ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԱՆՔ

Հայաստանի շախմատային ֆեդերացիային

Ջերմորեն շնորհավորում եմ Ձեզ Հայաստանի պատանի շախմատիստների հավաքականի փայլուն հաջողության՝ համաշխարհային օլիմպիադայի չեմպիոնի կոչումը նվաճելու կապակցությամբ:

Իսպանիայում ավարտված օլիմպիադայում Հայաստանի պատանիները դրսեւորեցին նուրբ վարպետություն, անկոտրում կամք, հաղթանակի հասնելու մեծ ձգտում եւ արժանիորեն գրավեցին առաջին տեղը: Մեր պատանի շախմատիստները ապացուցեցին, որ հայ նշանավոր գրոսմայստերների արժանի տաղանդավոր հերթափոխ է աճում:

Հայաստանի շախմատիստներին մաղթում եմ նորանոր նվաճումներ:

Հայաստանի Հանրապետության
նախագահ
ՌՈԲԵՐՏ ՔՈՉԱՐՅԱՆ
Երեւան, 31 օգոստոսի 1998թ.

Ջերմ դիմավորում «Զվարթնոց» օդանավակայանում

Երեկ Իսպանիայից Երեւան վերադարձավ համաշխարհային մանկական օլիմպիադայի հաղթող Հայաստանի հավաքականը:

«Զվարթնոց» օդանավակայանում Լեւոն Արոնյանին, Գաբրիել Սարգսյանին, Վարուժան Հակոբյանին, Տիգրան Պետրոսյանին եւ մարզիչ Վլադիմիր Հայրապետյանին դիմավորեցին ՀՀ ՆԳ եւ ԱԱ նախարար, ՀՀ շախմատի ֆեդերացիայի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ Սերժ Սարգսյանը, ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի փոխնախարար Իշխան Զաքարյանը, սպորտվարչության պետ Արմեն Գրիգորյանը, ՖԻԴԵ-ի փոխնախագահ, ՀՀ շախմատի ֆեդերացիայի նախագահ Վանիկ Զաքարյանը, ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Գագիկ Հովհաննիսյանը, մարզական աշխատողներ, շախմատիստներ, շախմատասերներ, հարազատներ: «Հայաստանի հավաքականի հաջողությունը լիովին տրամաբանական էր, թեեւ հաղթանակները հեշտությամբ չէին տրվում, նշեց Վլադիմիր Հայրապետյանը: Մենք բավականին հավասար, ուժեղ թիմ ունեինք, մեր տղաները լուրջ մոտեցան այս մրցումներին»: «Կարծում եմ, մեր շախմատիստների առավելությունն իրենց մրցակիցների նկատմամբ ակնհայտ էր, ասաց Վանիկ Զաքարյանը: Նման մրցաշարում 5 միավորով մոտակա մրցակցից առաջ անցնելը դա է ցույց տալիս»:

ԳԻՏԵԼԻՔԻ ՕՐ

Մրցում են մանուկները

Երեկ սեպտեմբերի 1-ին, ամենուր հնչեց առաջին զանգը, եւ հանդիսավոր կերպով տրվեց նոր ուսումնական տարվա սկիզբը: Հանդիսություններից անմասն չմնաց նաեւ մայրաքաղաքի Էրեբունու տարածաշրջանի թիվ 100 մանկապարտեզը, որի տնօրեն տիկին Դ. Բաբայանի գլխավորությամբ, հմուտ մանկավարժներ Նարինե Ուզունյանի, Սեդա Ղազարյանի, Թամար Զաքեյանի նախաձեռնությամբ կազմակերպվեց եւ անցկացվեց գեղեցիկ մի միջոցառում: Գիտելիքի օրվան նվիրված այդ հանդեսին մանուկները մասնակցեցին մեծ ոգեւորությամբ: Նրանք միայն երեխաներին հատուկ անհոգությամբ երգում ու պարում էին եւ, իհարկե, մրցում միմյանց հետ: Կազմակերպիչներն ընտրել էին հատուկ խաղեր, որոնք նպաստում են երեխաների ճիշտ կողմնորոշվելու ունակության զարգացմանը: Բնականաբար, մրցությունում հաղթողներ դարձան հիմնականում ավագ տարիքի նախապատրաստական խմբի երեխաները, որոնք արժանացան նվերների: Ուշագրավ է, որ երեխաներն ապահովված էին մարզազգեստով եւ գույքով, ինչը հանրապետության այս սուղ պայմաններում ուրախալի փաստ է:

Ինչպես տեղեկացրեց տկն Բաբայանը, նման միջոցառումներ այդ մանկապարտեզում հաճախակի են կազմակերպվում, եւ երեխաները մեծ հաճույքով են մասնակցում դրանց:

Ուրախալի է, որ մասաղ սերունդը այդքան վաղ հասակում հաղորդակցվում է սպորտին: Միգուցե նրանց մեջ են մեր ապագա չեմպիոններն ու «աստղերը»:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Առաջատարը «Զվարթնոցն» է

Առաջին խմբի մրցաշարում

Շարունակվում է հանրապետության առաջնության առաջին խմբի մրցաշարը: Վերջին 18-րդ տուրում ընդամենը 3 խաղ անցկացվեց: Ահա թե ինչպես ավարտվեցին դրանք. «Լեռնագործ»-«Լոռի» 0:2, ՖԻԱՍ-«Ղարաբաղ-2» 6:0, «Ալաշկերտ»-«Նաիրիտ» 0:2:

Մրցաշարային աղյուսակը շարունակում է վստահորեն գլխավորել «Զվարթնոցը», որը բարձրագույն խումբ անցնելու թիվ մեկ թեկնածուն է: Նման հույսեր են տածում նաեւ «Նաիրիտ», «Լոռի», «Մուշ» թիմերը:

Առաջին խմբի մրցաշարը 13 թիմեր էին սկսել: Առայժմ նրանց թիվը երկուսով կրճատվել է: Ցավոք, Սպիտակի համանուն թիմից հետո մրցապարեզը թողեց նաեւ Ապարանի «Նիգը»: Երկու դեպքում էլ հանրապետության առաջնությունից դուրս գալու պատճառը նույնն է՝ ֆինանսական վատ վիճակը:

Մրցաշարային աղյուսակ սեպտեմբերի 2-ի դրությամբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Զվարթնոց	18	16	2	0	62-14	50
2. Նաիրիտ	17	13	2	2	35-15	41
3. Լոռի	19	12	5	2	34-13	41
4. Մուշ	18	11	2	5	29-18	35
5. Լեռնագործ	18	9	1	8	26-25	28
6. ՆՁՄԱ	16	8	2	6	34-20	26
7. Ալաշկերտ	19	6	7	6	17-12	25
8. Քասախ	18	6	2	10	22-32	20
9. ՖԻԱՍ	17	5	3	9	31-29	18
10. Դինամո	16	5	1	10	17-33	16
11. Ղարաբաղ	18	3	3	12	10-30	12

ԷՋԻՆԸ ՎԱՐՈՒՄ Է
ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **Օրվա հետքով**

ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ԿՈՍՈՎՈՅՈՒՄ

Բարբարոսություն ֆաշիստական մեթոդներով՝ 53 տարի անց

Սկիզբը էջ 1

«Ես, ինչպես նաեւ եղբայրս Լյուանը եւ մյուս ահաբեկիչները, սպանել ենք տասը հոգու (յոթ եւ տասնմեկ տարեկան երկու երեխա, երեք կին, հինգ տղամարդ)։ Մենք «Կոսովոյի ազատագրական բանակ» կազմակերպության մարտիկներս, այդ սպանությունները կատարել ենք որոշակի հանձնարարությամբ։ Հրկիզելուց առաջ չոր փայտեր ենք նախապատրաստել խարույկի համար, ապա բենզին լցրել եւ այրել սպանված սերբերի դիակները։ Մենք այնուհետեւ լքել ենք այրվող դիակները, որովհետեւ դրանցից սարսափելի հոտ էր գալիս։ Դեպքեր էին լինում, երբ խարույկի վրա այրվող կենդանի մարդկանց հառաչանքներ ու տնքոցներ էինք լսում։ Մեր հրամանատար Ֆատմիր Լյիմայը, Գանի Կրասնիչին, Խիսնի Կիլյայը մեզ միշտ ասել են, որ բոլոր սերբերը, առանց բացառության, պիտի սպանվեն եւ մեր հանրապետությունը պիտի լինի ամենառաջավոր պետությունը։ Ասել են նաեւ, որ Կոսովոյից սերբերին վտարելուց հետո ալբանացիները լինելու են ամենաընտրյալ մուսուլմանները, իսկ կաթոլիկ դավանանքի ալբանացիներ այլեւ չեն լինելու։ Կաթոլիկ ալբանացիները եւս պետք է դավանափոխ լինեն, հակառակ դեպքում նրանք նույնպես եղեռնի զոհ կդառնան։ Սերբերի դիակների չայրված ոսկորները փաթեթավորել եւ թաքցրել ենք հողում, որպեսզի մեր աչքից դրանք հեռու լինեն։ Այնուհետեւ սպանված սերբերի նոր դիակներ ենք նախապատրաստել հրկիզման»։

Մեկնաբանություններն ավելորդ են։ Այս ամենը հիշեցնում է 1915-ին հայերի հանդեպ Օսմանյան Թուրքիայի իրագործած Մեծ եղեռնը։ Կոսովոյում այս տարվա ապրիլից մինչեւ օրս վայրագորեն խոշտանգվել է 200 հոգի, որոնց թվում եղել են նաեւ ալբանացիներ, ովքեր դատապարտել են իրենց հայրենակիցների վայրագությունները։

Դեռեւս շարունակվում են Սերբիայի ներքին գործերի նախարարության աշխատակիցների վրա ալբանացի ահաբեկիչների բարբարոսական հարձակումները, որոնց ժամանակ առ ժամանակ զոհ են դառնում միլիցիայի աշխատակիցները։

Կոսովոյի Կլեչկա գյուղում բացահայտված դիահրկիզարանի առնչությամբ հարավսլավական մամուլը պարբերաբար նոր հրապարակումներով տեղեկացնում է ընթերցողին մահասարսուռ այն դաժանությունների մասին, որոնց հեղինակները նպատակ ունեն սերբերին դուրս վտարել իրենց պատմական բնօրրան Կոսովոյից։

Սերբիայի ժուռնալիստների միությունն իր հերթին կոչ է արել Հարավսլավիայում հավատարմագրված սերբ եւ օտարերկրյա բոլոր լրագրողներին, ինչպես նաեւ երկրի զանգվածային լրատվության օրգաններին մանրամասնորեն ուսումնասիրել իրավիճակը եւ պրոֆեսիոնալ մակարդակով կատարել իրենց պարտականությունները։

Սերբերի հանդեպ ֆաշիստական մեթոդներով ալբանացիների գործած ոճիրների մասին Սերբիայի ժուռնալիստների միությունը տեղեկացնելու է Բրյուսելում գտնվող ժուռնալիստների միջազգային ֆեդերացիային, ինչպես նաեւ լրագրողների պաշտպանության միջազգային կոմիտեին, որի նստավայրը գտնվում է Նյու Յորքում։

Թուրք հրատարակիչ Զարաքոլուն մարդու իրավունքների մրցանակակիր

Թուրք հրատարակիչ Այշենուր Զարաքոլուն, որ հայերի ցեղասպանության եւ քրդերի մարդու իրավունքների եւ Թուրքիայում տաբու նկատվող այլ հարցերի շուրջ իր հրատարակած գրքերով աննախադեպ շարժման սկիզբ է դրել այդ երկրում, արժանացել է Միջազգային հրատարակիչների ընկերակցության «Մարդու իրավունքներ» մրցանակի, տեղեկացնում է Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթը։ «Բելգե» հրատարակչության այս հիմնադիրն ու տնօրենուհին, որ ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին իր հրատարակչական գործունեության համար բազմիցս բանտարկվել է թուրքական դատարանների դատավճռով, 10 հազար մարկ պարգեւի է արժանանալու հոկտեմբերի 7-12-ը Ֆրանկֆուրտում կայանալիք գրքի միջազգային տոնավաճառում։

■ Ադրբեջանի ընդդիմությունը սեպտեմբերի 5-ին Բաքվի կենտրոնում հանրահավաքի անցկացման վերջնական որոշում է կայացրել։

Այդ մասին հայտարարվել է շարժման Նախագահների խորհրդի մամլո ասուլիսի ժամանակ։ Հաղորդվել է նաեւ, որ հանրահավաքի կազմակերպման համար հատուկ խումբ է ստեղծվել, նաեւ որոշում է ընդունվել Բաքվի քաղաքապետի դեմ դատական գործի հարուցման վերաբերյալ։ Նույն մամլո ասուլիսի ընթացքում հաղորդվել է, որ Ազգային համագումարի անցկացման նպատակով նախաձեռնող խումբ է կազմվել։ Վերջինիս մեջ մտել են մի քանի կուսակցությունների լիդերներ եւ մտավորականության հայտնի ներկայացուցիչներ։

Սնարք

Հայտարարություն

«Օրինաց երկիր» կուսակցությունը նախաձեռնում է մեր պետությանը եւ հասարակությանը հուզող հիմնախնդիրների հասարակական քննարկումների շարք։

Շարքի անդրանիկ միջոցառումը «Արդյունաբերության զարգացման հիմնախնդիրները եւ օրենսդրական ապահովման անհրաժեշտությունը» թեմայով, կկայանա 1998 թ. սեպտեմբերի 3-ին, ժամը 10-ին, ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահության նիստերի դահլիճում։

Միջոցառմանը մասնակցելու են հրավիրվում բոլոր շահագրգիռ կազմակերպություններն ու անհատ գործիչները։

«ՕՐԻՆԱՑ ԵՐԿԻՐ» ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

OFFICE OF THE UNITED NATIONS RESIDENT COORDINATOR

Vacancy Announcement

Title: Secretary/Translator

Main responsibilities: Under the overall supervision of UN Resident Coordinator and direct supervision of the UNDPI Information Assistant the secretary/translator shall perform the following duties:

1. Provide administrative and secretarial support to the UNDPI Office.
2. Prepare weekly news releases.
3. Draft UN correspondence and translate documents from/into English/Armenian.
4. Translation, typing and processing of the texts for the UN Bulletin.
5. Perform other duties when necessary.

Qualifications:

minimum two years of working experience at a similar post with international organizations;
good command of Armenian, English and Russian;
excellent writing and drafting skills;
excellent computer skills.

Application deadline: 10 September 1998, 5:00 p.m.

The resumes should be addressed to the UNDPI and should be left in the guards office at the entrance of the Building at 14 K. Liebknekht str.

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

առանձնատուն, 80 քառ. մ, նկուղ-ավտոտնակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ)։ Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի։ **Զանգահարել 27-22-57** *ժամը 10-16*, **58-33-26** *ժամը 18-23*

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սեպտեմբերի 18-ին, ժամը 11-ին «Վաղարշապատառսպաս» պ/ձ շենքում (ք. Վաղարշապատ, Աթարբեկյան փ. 24) տեղի կունենա «Վաղարշապատառսպաս» պ/ձ պատկանող չորս օբյեկտների (քիմ. մաքրման արտադրամաս, թիվ 10, 49 խանութներ եւ պահեստ) հրապարակային աճուրդը։

Մանրամասներին ծանոթանալու եւ աճուրդին մասնակցելու համար դիմել Էջմիածնի շրջանի տարածքային ժողդատարան։

Գնում եմ տնտեսագիտական բացատրական բառարան։
52-67-02

THE EURASIA FOUNDATION
YEREVAN OFFICE
announces openings for following positions

Program officer

(A) Private Sector Issues

Senior position for mature individual; leads grant proposal analysis in the areas of business development, business and economics education and management training, and helps to design strategies in these spheres.

Qualifications: Strong analytical skills and excellent judgment. Masters degree, preferably in business or economics or in public policy with an emphasis on private sector issues. Knowledge about needs and achievements in economic reform in Armenia. Recent involvement in private sector development in the NIS a plus. Fluency in written and spoken English, Russian and Armenian, and computer skills.

(B) Public Sector Issues

Senior position for mature individual; leads grant proposal analysis in the areas of public administration, media, electronic communications and NGO sector development, and helps to design strategies in these spheres.

Qualifications: Strong analytical skills and excellent judgment. Masters degree, preferably in law, public administration, or journalism, or in public policy focusing on one of the above areas. Knowledge about needs and achievements in media, law and/or municipal reform in Armenia. Recent experience in public sector development work in the NIS a plus. Fluency in written and spoken English, Russian and Armenian, and computer skills.

Grants Manager

Responsible position for experienced, detail-oriented person. Assesses the legal eligibility of grant applicants, as well as their internal structure and accounting and administrative procedures. Maintains direct contact with grantees, including developing grant agreements, arranging and executing site visits, and monitoring all financial reports.

Qualifications: Masters in Business Administration or Law Degree, or their equivalent. Accounting/banking background and monitoring experience desirable; English, Russian and Armenian language proficiency; excellent computer skills including database, accounting software and word processing skills. Prior experience in responsible administrative position, preferably in financial or legal sector; excellent judgement; team work attitude; ability to work well with a wide variety of people and to work under pressure.

TO RESPOND

Applicants should submit a letter of interest and resume before *September 11, 1998* to:

Regional Director, Caucasus
The Eurasia Foundation
22 Isahakian Street, Suite 11
Yerevan, Republic of Armenia
Ph: 52-24-95, 58-55-98, AT&T/fax 151-824;
E-mail: eurasia@eurasia.am

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

4 սեն. սեփ. տուն, Ն. Շենգավիթ, 2-րդ փող, 7-րդ տուն, նկուղ, այգի 700 քմ,
հեռ.՝ 44-97-40

ՓՆՏՐՎՈՒՄ Է ՎԱՐՁՈՎ

1 սենյականոց բնակարան 15–16 թաղամասերում, կամ Ավանում։
Հեռ.՝ 45-44-56 ԱՐՄԵՆԻՆ

Ազգ ՕՐԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՎԵՔ

1998 թ. սեպտեմբերի 1-ից կարող եք «Ազգ» բաժանորդագրվել զեղչ գներով, Հայմամուլի կրպակներում կամ Հայփոստի բաժանմունքներում։

ԶԵՂՉ ԳՆԵՐՈՎ

Ամսական բաժանորդագրություն՝
~~2100~~ 2000 դր.

Եռամսյա բաժանորդագրություն՝
~~6300~~ 5000 դր.

Վեցամսյա բաժանորդագրություն՝
~~12600~~ 9000 դր.

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (589167, 581351) * տեղեկագրքերով * մագնիսական սկավառակներով * INTERNET ցանցով (http://www.arminco.com/spyur)

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 896. Տպաքանակը 3500. Ստորագրված է տպագրության 1.09.1998. Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@